

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 13 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Vsederžavna stranka v krepkem razmahu

HRVATSKO PRIMORJE ZA MOČNO IN SLOŽNO JUGOSLAVIJO.

V nedeljo se je vršil na Sušaku velik shod JRKD, ki ni bil le največji zbor, kar jih je dosedaj videl Sušak, marveč tudi veliko svečano izjavljanje hrvatskega Primorja za kralja in Jugoslavijo. Od blizu in daleč so prihitali na ta shod ljudje, da vidijo in slišijo odlične zastopnike nove državne politike narodne sloge ter da s svojo navzočnostjo pokažejo, da hočejo tako politiko in močno in složno Jugoslavijo. Ljudje s prihajali z vlaki, avtobusi in na vozovih, z otokov pa so prihitali na petih velikih parnikih, ki so bili vsi v zastavah in zelenju. Z godbami na čelu so prihajale posamezne skupine na zborovališče, kjer so bili nameščeni zvočniki, tako da so se vsi govorili jasno in razločno slišali. Na shod so prišli ministri gg.: dr. Albert Kramer, dr. Grga Andjelinić, Pavao Matica, dr. Ljuba Tomašić in bivši minister Juraj Demetrović, senatorja dr. Dinko Trinajstić in Miljutin Dragović in narodni poslanci dr. Petričić, dr. Stijić, dr. Kuntarić, dr. Perić, inž. Šega in še nekateri drugi. Odlične goste so na kolodvoru slovesno sprejeli.

Sušaki gospodarstveniki so predložili gg. ministrom obširno spomenico o raznih perečih gospodarskih vprašanjih Sušaka in gornjega Primorja.

V zastopstvu obolelega narodnega poslanca profesorja g. dr. Vekoslava Spinčiča je predsedoval shodu senator g. dr. Živan Petričić, ki je pozdravil ministre, senatorje in narodne poslance ter med burnim vzklikanjem množic predlagal, da se odpošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju. Nato je prečital g. dr. Petričić pismo narodnega poslanca profesorja g. Spinčiča, ki obžaluje, da se ne more osebno udeležiti te velike narodne svečanosti, in poziva volilce in vse ostale somišljenike JRKD, naj s podvojenimi silami delajo v slogi in bratstvu za blagor naroda in države.

Toplo pozdravljen je nato povzel besedo bivši kmetijski minister g. Juraj Demetrović, ki je v svojem govoru naglasil, da se te množice niso zbrale zato, da bi komu grozile ali koga izzivale, marveč zato, da se slovesno izjavijo za jugoslovenstvo in da dokažejo, da je vse hrvatsko Primorje navdušeno sledilo klicu svojega kralja in da je pripravljeno žrtvovati vse za močno in srečno Jugoslavijo. To je dokaz, da ne sme nihče več niti misliti na to, da bi mogel ločiti usodo Primorja od ostale Jugoslavije. Italijanski narod je živa priča vseh težkoč, skozi katere mora iti narod, kadar se hoče uediniti. Zato je treba tem bolj obsoditi ono gonjo, ki se vodi v tujini proti uedinjenju Jugoslovenov. Besede ministra Demetrovića so izzvale v množici viharo pritrdjevanje.

Naslednji govornik, minister g. Pavao Matica, je opozarjal na veličastne shode, ki so se vršili v Nišu, Zagrebu in drugod, ki prav tako kakor shod na Sušaku živo pričajo pred vsem svetom, da je ves jugoslovenski narod složen in da odobrava sedanjo narodno in državno politiko.

Senator g. Miljutin Dragović je v živahnem govoru sporočil pozdrave Šumadijcev, nato pa je

minister g. dr. Grga Andjelinić v daljšem govoru očrtal razvoj jugoslovenske misli, ki je bila že pred vojno prav v Primorju globoko ukoreninjena in ki ne bo nikdar več usahnila.

Burno pozdravljen je povzel nato besedo glavni tajnik JRKD minister g. dr. Albert Kramer, ki je v obširnem govoru obrazložil, kako je prišlo do osnovanja vsederžavne stranke JRKD. Poudaril je, da je stranka organizirana po vsej državi in da šteje nad 6500 krajevnih in sreskih organizacij. V jeseni se bo vršil kongres stranke, na katerem se bo izvršilo končno konstituiranje tega največjega političnega aparata, kar jih dosedaj pozna zgodovina našega naroda. Ta stranka, ki predstavlja tako ogromno moč in silo, bo sposobna ne samo, da prevzame nase dolžnost izvajanja prave jugoslovenske politike, nego bo tudi sposobna, da nosi odgovornost za državna oblastva.

Pozval je zborovalce, naj vsi, ko se vrnejo na svoje domove, vsak v svojem okolišu dela z vsemi silami na to, da se stranka ojači, da bo mogla tem laže izvršiti svojo veliko in zgodovinsko nalogo. Obširno je obrazložil, kako si JRKD zamišlja reševanje gospodarskih vprašanj, zlasti vprašanje zaposlitve širokih ljudskih slojev, da bi mogla vsakomur zagotoviti zaslužek in kruh. Naglasil je, da bo stranka zastavila vse svoje sile, da doseže ta smoter. To pa je v največjem obsegu odvisno od sodelovanja vsega naroda. Če se bo to posrečilo, ne bo to samo v korist države, marveč vsega naroda. Govor ministra dr. Kramerja je bil sprejet z dolgotrajnim in viharim odobravanjem.

Nato so govorili še narodna poslanca gospoda dr. Kuntarić in dr. Stijić in minister g. dr. Ljuba Tomašić, ki je podčrtal silen razmah JRKD, ki

ga je zavzela ta stranka po vsej državi. Svoj govor je končal s pozivom, naj sodelujejo vsi, ki pošteno mislijo. Govorili so naposled še zastopniki posameznih večjih krajev in otokov.

Po shodu so bili ministri, senatorji in narodni poslanci na kosilu pri županu g. dr. Ružiču, nato pa so skupno posetili obolelega narodnega poslanca in sivolasega narodnega borca profesorja g. Spinčiča, ki se jim je ginjen zahvalil za obisk in izrazil obžalovanje, da ni mogel tudi sam sodelovati pri tem lepem shodu.

LEPA SRESKA SKUPŠČINA V ŠABCU.

V Šabcu se je vršila v nedeljo velika sreska skupščina JRKD. Zborovanju je prisostvovalo več tisoč ljudi iz vsega sreza. Glavni govornik je bil sreski poslanec g. dr. Ninko Perić, ki se je v svojem govoru baval predvsem z gospodarskimi vprašanji in v zvezi s tem orisal delo vlade in narodnega predstavništva. Naglašal je, da si vlada neumorno prizadeva s sklenitvijo pogodb na zunaj in s primernimi ukrepi na znotraj omiliti posledice splošne svetovne gospodarske stiske, a trenutno je njeno glavno delo posvečeno ureditvi denarnih odnošajev v državi. Govornik je pri tem opozarjal na velike težave, ker se koristi v takih vprašanjih navadno tako zelo križajo, da je zelo hudo in često nemogoče, najti zlato sredino. To je prav tako kakor z varčevanjem v državnem gospodarstvu. Eni zahtevajo, naj znižajo število uradništva in uradnikom plače, drugi pa prihajajo z zahtevami, da se nastavijo novi uradniki, češ, da je veliko število izobraženecv brezposelnih. Naposled je g. dr. Perić opozoril na nove politične zakone, s katerimi se postopno spet uvaja v našem političnem življenju popolna svoboda. Glede zunanje politike je naglasil, da lahko Jugoslavija mirno gleda na razvoj dogodkov, ker je vedno vodila politiko miru in spada med najzvestejše sotrudnike Društva narodov. Prepričan je, da bo mir zavarovan in da se ni bati vojne, toda kljub temu ne smemo držati rok križem.

Bohinjsko sirarstvo na novi poti

Izdelovanje sira po švicarskem načinu se je pri nas uvedlo najprej v Bohinju, zato imamo tam nekatere sirarne, stare nad 50 let. Vseh sirarn je v bohinjskem kotlu dvanajst. Gotovo je svoječasno kakovost bohinjskega sira zelo ugalala, sicer se ime »bohinjski sir« ne bi tako udomačilo.

Vendar pa izdelovanje bohinjskega sira v teku zadnjih dveh desetletij ni napredovalo ne po količini ne po kakovosti. Rabniki so postali bolj izbirični in za svoj denar zahtevajo res dobro blago, zato ni čudno, da mlekarstvo zadnjih let ni dalo pričakovanih koristi.

Gospodarji iz bohinjskega kota so zato prišli do prepričanja, da je treba nekaj ukreniti, zakaj nobena mlekarska zadruga z majhnim okolišem ne more sama zadostiti zahtevam novega časa. Tako so pogumni možje prišli za delo in preosnovali dosedanje Mlekarsko zadrugo v Bohinjski Bistrici v Bohinjsko mlekarstvo centralo. Namen zadruge je, združiti prejšnje majhne mlekarske zadruge in družbe, izboljšati kakovost bohinjskega sira, urediti prodajo bolj smotrno in

tako nuditi živinorejcem stalnejše dohodke. Zadruga je že 1. marca pričela izdelovanje sira in dobiva mleko zaenkrat iz devetih vasi.

Te dni je Bohinjska mlekarstva centrala sklicala zbor, ki je bil izredno dobro obiskan. Zbor je otvoril načelnik centrale in podal besedo mlekarstvu strokovnjaku g. Franu Pavlici, ki je brez olepšavanja pokazal na velike napake. Prej zelo iskani bohinjski sir je izgubil svoj sloves, zato je zadnji čas, da se ta razvoj zopet obrne Bohinjecem v korist. Predavatelj je povedal, kaj je treba ukreniti, da se mlečni izdelki izboljšajo. Postavil je za zgled napredne narode, ki so v tem pogledu dosegli sijajne uspehe. Dalje nam je povedal, da se ne smemo zadovoljiti le s tem, česar smo se pred petdesetimi leti naučili od Švicarjev, nego se moramo od njih učiti še naprej, zakaj tudi oni svoje sirarstvo vedno izboljšujejo. Vzemimo si za zgled, kako so napredovali Danci, Holandci in naši severni bratje Čehi. Tudi pri nas moramo postaviti močne gospodarske organizacije, ki bodo kos težavam in ki bodo kmetu opora tudi v slabih časih.

Drugi predavatelj je bil g. Inž. Rataj, kmetijski referent pri sreskem načelstvu v Radovljici. Govoril je o izboljševanju živinoreje. Priporočal je ustanovitev živinorejske zadruge, ki bi vodila rodovnik in imela pregled, ki bi nadzorovala in skrbela za odpiranje najboljših plemenske živine. Tako bi bohinjska živina, ki je sicer že cenjena zaradi dobrih lastnosti, še mnogo pridobila.

Pri razgovoru so se oglašili tudi nekateri živinorejci, strokovnjak gospod Pavlica pa je navrgel še nekaj pojasnil in koristnih nasvetov.

Kakor je podoba, se pričinja v Bohinju doba pesnega in vztrajnega gospodarskega prizadevanja. Uresničenje načrtov Bohinjske mlekarke centrale bo kraju prineslo vsekakor velike koristi. Upamo, da bodo ta prizadevanja podprla tudi oblastva.

Politični pregled

Iz Berlina poročajo, da

bo za državnega namestnika v deželi Hessen-Nassau imenovan princ Filip Hessenski.

Imenovanje je že podpisano. Odlok o imenovanju je izročil princu, ki biva že več let v Rimu, pruski ministrski predsednik Göring. Princ je imenovanje sprejel ter se bo v najkrajšem času preselil v Nemčijo, da bo nastopil svoje novo mesto. Časopisi sodijo, da namerava Hitler z zopetnim ustoličenjem bivših princev postopno obnoviti monarhijo s Hohenzolernci.

Svet Društva narodov je zaključil svoje izredno zasedanje. Soglasno je bilo sprejeto poročilo odbora trojice

v zadevi spora med Bolivijo in Paragvajem.

Poročilo določa takojšnjo ustavitev sovražnosti. Od Paragvaja se zahteva, da prekliče svojo vojno napoved. Paragvajski odposlanec je brez pridržka pristal na te predloge, četudi bo moral Paragvaj takoj umakniti svojo vojno napoved, medtem ko je bolivijski delegat izjavil, da bo predložil poročilo svoji vladi. Izrazil pa je upanje, da bo mogel v nekaj dneh dati svoj odgovor.

Vsi pariški listi so pod velikimi naslovi objavili v ponedeljek vest,

da je bil v Rimu v nedeljo dosežen dokončni sporazum glede sporazuma štirih velesil.

Visok uradnik, ki je sodeloval pri ženevskih pogajanjih, je izjavil, da je bil ta sporazum, ki je sklenjen za dobo 10 let, mogoč samo na ta način, da se je Nemčija odrekla svojemu odklonilnemu stališču, ki ga je zavzemala dosedaj v vprašanju francoskih zahtev glede varnostne pogodbe. Mussolinijev načrt o direktoriju velesil je močno izpremenjen, tako da zadovoljuje zdaj vse prizadete države. Vsa dvomljiva vprašanja, zlasti ona, ki bi mogla vznemirjati Malo antanto, so baje razčiščena. Besedilo novega sporazuma je mnogo daljše kakor pa prvotni Mussolinijev osnutek. Vendar pa tudi novi sporazum vsebuje načelo popravkov mirovnih pogodb v okviru Društva narodov.

V ženevskih krogih so sprejeli vesti o rimskem sporazumu glede sporazuma velesil dokaj hladno in brez presenečenja. Posebno važnost pripisujejo stališču, ki ga bo zavzela Mala antanta. Znano je,

da je prav Mala antanta s svojim odločnim nastopom preprečila prvotni Mussolinijev predlog o diktaturi velesil.

Zato mislijo, da bo Mala antanta tudi tokrat previdno proučila najnovejši rimski osnutek. Dejstvo, da se mudita v Ženevi tudi francoski in angleški zunanji minister, omogoča že pred sestankom konference Male antante, ki se bo vršila ob koncu tega meseca v Pragi, izmenjavo misli. V krogih Male antante zaenkrat izjavljajo, da je treba počakati točno besedilo novega sporazuma. Poudarjajo pa,

da Mala antanta ne more niti za las odstopiti od svojega stališča, ki ga je že ponovno naglasila, da smatra sporazum velesil za zadevo teh držav in da ne more pristati na nobeno rešitev, ki bi kakorkoli omejevala svobodo manjših držav in jih podrejela nekaki diktaturi velesil.

Tudi glede izpremembe mirovnih pogodb Mala antanta slej ko prej odločno vztraja na svojem znanem stališču in priznava v tem pogledu samo sklenjene pogodbe. Vsaki izpremembi, ki bi se izvršila brez pristanka in sporazuma, se bo Mala antanta uprla. Iz vrst francoskega odposlanstva se zagotavlja, da Francija ne bo ukrenila ničesar, preden se ne bo sporazumela s svojimi zavezniki.

Pretekli teden se je vršila seja nemškega državnega zbora, na kateri

je imel državni kancelar Hitler govor,

o katerem piše časopisje, da je bil bolj zmeren, kakor se je pričakovalo. Hitler je zahteval enakopravnost Nemčije v oboroževanju, a je obenem naglašal nemško miroljubnost.

Kitajsko zunanje ministrstvo je predlagalo ruski vladi,

naj bi se vršila pogajanja o sklenitvi nenapadalnega sporazuma med Rusijo in Kitajsko.

Kitajska želi zlasti določbo, s katero naj bi obe državi odklonili dejansko in pravno priznanje vsakega stanja, ki bi nastalo z napadom tretje države. Ruska vlada zdaj proučuje ta predlog.

Po vestih iz Šanghaja je na Daljnem vzhodu

prišlo med Kitajsko in Japonsko do premirja.

Pogoji premirja pa so za Kitajce precej hudi. Kljub temu pa bodo, kakor poročajo iz Tokia, Japonci zasedli Peking, v kar jih silijo zadnji bombni napadi Kitajcev na japonski konzulat v Tienčinu. Pohod na Peking se bo baje izvršil z vso naglico.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

PLANŠARSTVO.

Ponos naše domovine in obenem znaten dohodek za narodno gospodarstvo so planine in gore. V vseh letnih časih hite trume turistov v naše gorske kraje in v naša letovišča. Važen je donos tujkega prometa za narodno gospodarstvo. Naši gozdovi dajejo kruh mnogim izmed nas, dasi sicer v času gospodarske stiske manjši kos, toda največji del našega ljudstva živi od živinoreje in poljstva. Živinoreja in poljstvo, združena s trdno vezjo, pomenita odločujoči del našega narodnega gospodarstva.

Dasi se torej naše ljudstvo bavi z živinorejo, za katero dela in skrbi in od katere pričakuje dohodkov, vendar ni živinoreja pri nas na oni stopnji, kakor bi morala biti. Niti primerjati je, žal, ne moremo z živinorejo nekaterih naših sosednih narodov.

Naše planšarstvo je zaostalo tam, kjer je bilo pred desetletji. Malo se je naredilo, malo izboljšalo. Čas nas je prehitel in začuden smo se znašli v stiski.

Ivan Albrecht:

Bogastvo zvestobe

Plaznikovka se je prekrizala in molčala. Vso jesen ni več omenila sinu nobene neveste, le Pavla je morala občutiti grenkobo njene nejevolje. Kar je zinila, kakor je stopila in karkoli je storila, nikoli ni ustregla gospodinji. Delala je za dve in za tri, Plaznikovka pa ji je le iz dneva v dan bolj jedko očitala, da si s svojo lenobo ne bo zaslužila niti slane kropa. Kadar se je oblekla bolj skromno, jo je naganjala s ciganko, ko pa je nadela kako boljše obleko, jo je sekala, naj se nikar prezgodaj ne šopiri, češ:

«Ali ne veš, da stojiš samo na peni? Do trdnih tal je še daleč, deklina!»

Vzlic takemu mučenju Pavla ni niti enkrat potožila Klemenu, kako mati ravna z njo. Molče je trpela in čakala, da se botra morda unese. Po božiču je Klemen prodal vole in ji izplačal, kolikor ji je bil volil rajni gospodar. Pavla je samo zahtevala, ko je zagledala denar, a dotakniti se ga ni hotela.

«Kako si čudna,» je bil mladi nemiren, «saj vendar veš, da bova kmalu skupaj gospodarila.»

«Midva, nikoli,» se je izvilo dekletu, ki je pustilo denar na mizi, kamor ga je bil Klemen naštel, in odhitelo na plano.

«Ženske so res čudne,» ni hotelo Klemenu v glavo. «Kar piči jih, pa ne moreš pametno govoriti z njimi.»

2 Pospravil je bankovce v listnico, češ:

«Bo že počasi, saj se mi nikamor ne mudi. Letos se mi prav za prav ženitev niti ne spodobi, zakaj ljudje bi lahko jezicali, da sem komaj čakal, kdaj se mi oče umaknejo.»

Ko je vdova videla, da sin ves predpust nič ne omeni svatovščine, je bila še sama zadovoljna s tem, češ:

«Da se le ne prenašli! Čas potlej že prinese svoje in z leti človeku tudi zrase pamet...»

Nekaj časa je celo popustila proti Pavli in se je mladenič pričelo dozdevati, da sta se mati in sin slednjič vendar nekako sporazumela. Ali komaj se je predramila pomlad in je bilo treba prijeti poljska dela, se je vnovič oglasila stara pesem. Celo sinu je začela nejevoljna Plaznikovka očitati, da se bolj briga za Pavlo kakor za grunt in da z delom nikoli niso bili tako zadaj kakor letos.

Klemen ni rekel ne bev ne mev. Samo delal je kakor za stavo in kar le mogoče pazil na to, da je bila Pavla čim manj sama z materjo. Kljub temu je vdova našla še vedno dovolj prilike, da je sikala proti rejenki. In ko je razgrnila velika noč svoj prazniški prt po Prelomu, se je Plaznikovka celo tolikanj osmelila, da je povabila Drevenove v goste. Na veliki ponedeljek sta tedaj prišla sosed in Cilka, oče z viržinko, hči vsa v svili, in mati Matilda ju je sprejela z veliko častjo.

«Sem dejal: Bližnji sosedje smo, moram pa le pogledati, kako se ravna jo Plaznikovki!» je ugajalo

Drevenu in Cila je hitela hvaliti mater Matildo in blagrovati Klemena.

Dopolodne po veliki maši je bilo in Plaznikovka je imela tako polne roke dela, da se je vzlic sivim lasem morala sukati kakor dvajsetletno dekle, Pavle pa ni mogla priklicati od nikoder. Pavla sem, Pavla tja, toda o rejenki ni bilo ne duha ne sluha.

«Le poglej, Nace,» je potlej s pogledom na sina tožila gospodinja sosedu, «tote ima človek nazadnje za hvaležnost. Niti povedala mi ni, da ima danes namen kam iti.»

«O naša mati so že večkrat rekli, da ste predobri, sosedu!» je Cila zavila oči in nabrala usta v kar najbolj prijazen nasmeh.

«No, z mladino je že včasih križ,» se je izkušal na vse strani izogniti Dreven, da bi laže spoznal, kako je nagnjen Klemen, a ta se je koj za sosedom oglašil:

«Odkar pomnim, se ne vem, da bi bila Pavla imela en sam dan v letu prost.»

«O ti ljuba pravica,» je vzdihnila mati, «ali ga slišite? Kdaj sem pa jaz prosta? Še umreti ne bom utegnila, tako moram biti zmeraj za delom.»

Drevenu se je zdelo, da je zdajle pravi čas:

«Pa bi malo odložila, Matilda!»

Mati je vstala in pokazala na sina:

«Rada, ko bi le njega hotela srečati pamet.»

Molk, ki je zdajci nastopil, je tiščal na vse kakor svinec. Cila je zardevala in pobledevala, sosed je neprestano nažigal viržinko, Klemen pa je

Naš planšar črpa s svojega planinskega pašnika leto za letom. Z začudenjem in strahom opazi, da mu pašnik slabi, da ima leto za letom živina manj pašne, a ne vidi, da se mu zaradi neurejenosti hlevov in gnojnikov izgublja gnoj. Ker gospodarstvo ni urejeno vsestransko, zastaja tudi rodovitnost polj in planin.

Učiti se moramo pri drugih narodih, kako si oni redno izboljšujejo in modernizirajo svoje gospodarske naprave, urejajo svoja polja in pašnike, kako planšarijo. Negi živine je posvetiti vso skrb in vse znanje. Ni dovolj, da je živina nakrmljena. Tudi vlažni, slabo zračen in temni hlevi onemogočajo uspevanje.

Vztrajno delo bi bilo treba začeti za izboljšanje mlekarstva. Naš živinorejec se je izkušal osamosvojiti s tem, da si je nabavil posnemalnik. Neorganizirano je pričel potem prodajo masla, zaradi česar je izdelku padla cena in sledila je prodaja za vsak denar, medtem ko bi se lahko za denar, ki je bil izdan v vsej vasi za posnemalnike, napravila ali obnovila združna mlekarna.

Naše planinske sirarne z odprto kurjavo so sicer enostavne, a ustrezale bi potrebi, če bi se jim le napravil dimnik in bi se s tem obvarovala notranjost pred okajenjem. S tem bi se omogočala sirarju nemoteno delo in čistost sira. Priporočljiv je švicarski sistem sirarn s premikajočim se ognjem. Zlasti pa bi bilo priporočljivo to pri zidanju novih sirarn, ki naj bi se zidale premišljeno. Vprašati bi bilo vedno prej za nasvet strokovnjaka. Napačno je pri tem tudi varčevanje za polovičarsko delo, kakor bi stalo že kar v začetku prav storjeno delo.

Osebe v sirarnah naj bo strokovno izvežbane. To je danes lahko, ker imamo dobre mlekarske šole. Vodilnemu sirarju, ki je z izpiti in prakso dokazal svojo sposobnost, je dodajati tiste, ki so dovršili te šole, v prakso, da se vsestransko izvežbajo v svojem poklicu. Ker le tako izvežban sirar bo videl jasno svoje delo, spoznal njega uspeh in stremil za izboljšanjem in moderniziranjem naprav in za dvigom kakovosti sira.

V Švici imajo sirarji stroge predpise, enako donašalci mleka. Posoda, ki je za molžo, se ne sme rabiti za drugo reč in jo je treba takoj po molži vedno očistiti. Molžejo dvakrat na dan v presledkih po dvanajst ur. Živina mora biti čisto pomolžena. Za izdelavo ementalskega sira se ne sme mešati kozje in kravje mleko, kar tudi zakon zabranjuje. Mleko morajo takoj po molži prinesiti

kakor za stavo bobnal s prsti po mizi in se ni maral dotakniti niti jedi niti pijače.

«Presneto je grčavo», je razmišljal Dreven in počasi začel govoriti o ozimini, ki da je letos precej redka.

«Naši ni prav nič škode», je zavrnil Klemen, «čeprav mati zmeraj godrnja, da opravimo vse napol.»

«Kako bi le bilo, če jaz ne bi tako priganjala.» Sin je otresel z glavo, rekoč:

«Ne vem. Poglavitno je...»

Tedaj je prišla po veži Pavla. Klemen je takoj spoznal njen korak in stopil venkaj. Mladenka je bila blede kakor brezov lub.

«Kod pa hodiš?» je zaskrbelo Klemena.

Odgovorila mu je samo z očmi in te oči so bile preplašene in trudne.

«Ali si bolna?»

«Ni mi dobro.»

«Stopi no noter», jo je prijel Klemen za roko in jo ponosno odvedel za mizo.

Pavla sama ni vedela, kam naj bi pogledala. Čutila je, kako se bliska proti njej v Plaznikovkih očeh, pa je bila tako brez moči, da se ni mogla čisto nič upirati Klemenu. Samo za trenutek se ji je zdelo, da je opazila, kako se je Cila zganila in prebledela, pa je že zaslišala Klemenov glas:

«Vidite, sosed, mati pravijo, da me noče pametno rešati. Ali si morete misliti boljše mlade, kakor ta, ki sem si jo jaz izbral?»

Poplača zvestobo!

Davno že ste spoznali njegovo vrednost — Schichtovo terpentinovo milo je nenadomestljivo.

Torej: Pazite prav posebno na izvirni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTovo
TERPENTINOVNO MILO

..ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

STJ2-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEKI!

v sirarne ter ga ne smejo precejati doma. Sirar vsestransko izvršuje kontrolo nad mlekom in takoj ugotovi vsako nerednost in morda celo bolezen pri živini. Oblastvo prav tako nadzoruje v planinah red pri živini in v sirarnah.

Sir bi moral biti izdelan skrbno, biti bi moral enoten v izdelavi, kajti le tako bi bil trgovec pri-

pravljen ponuditi višjo ceno in bi, ko bi spoznal dober izdelek, postal stalen kupec. Kvarni za dvig cen siru so tudi razni površni izdelki sira, ki se prodajajo pod lažnim imenom.

Pri mnogih planšarskih zadrugah je navada, da se ob koncu poletja sir razdeli med člane, namesto da bi si zadruga poiskala skupnega

Položil je roko na Pavlino ramo in strmo gledal sosedu, ki je sedel kakor na trnju.

«Nikar se ne norčuj, Klemen,» se je tedaj izvil Pavli, «saj sem že dosti udarjena na svetu, ker sem sirota.»

Mati Matilda je odprla usta, da bi jo pikro zavrnila, toda Klemen je že sedel pri rejenki in ji ovil desnico krog pasu:

«Kakor je Bog v nebesih, Pavla, vpričo vseh ti zdajle povem: Ali ti ali nobena!»

Plaznikovki je padla žlica iz rok, Cilka je z naporom goltala solze in celo sosed Nace Dreven je udarec začutil tako bridko, da je razžvečil skoro pol viržinke.

«Aha,» si je slednje opomogel, «tako je prav, Klemen! Poštena beseda, poštene želje!»

Vdova od groze in jeze ni mogla do besede, jed je pa poslej na mizi ostala nedotaknjena. Da bi se laže premagal, je nazadnje Klemen vsem zapored natočil kozarce.

«Na dobro zdravje!» je trčil najprej Dreven z mladim Plaznikom; ko pa je hotela enako storiti tudi Cilka, ji je zdrknil kozarec iz roke in cekinasto vino se je razteklo po belem prtu.

«Nič ne de,» se je nasmešnil Klemen, postavil kozarec pokoncu in iznova natočil. «Le trčiva, Cila, da si bova oba bolj zapomnila to veliko noč.»

In v njegovih očeh se je zibalo toliko žgočega roganja, da je Drevenova čutila, kako ji od sramu gore lica.

Tudi s Pavlo je Klemen trčil. Njej ni rekel nobene besede. Samo pogledal jo je. Joj, Cila bi

jo bila najrajša zadavila zavoljo tega Klemenovega pogleda.

Potem z materjo.

«Bog vas živi!» je dejal, «Nikoli me niste učili lagati, zato še danes ne znam!»

Potlej je pil. Kakor obseden je vlival težko vino vase in govoril le o gospodarstvu. Kakor da se danes ni zgodilo ničesar, je pravil, kako namerava urediti to in ono, kje bo izkušal izboljšati njive in kako bo prečistil travnike, ki jih je zadnja leta zaradi bližine gozdov začel preraščati mah, da ruša leto za letom bolj naglo odмира.

Dreven je moral nazadnje odkrito pohvaliti podjetno razsodnost mladega gospodarja, najsi se je v srcu še tako jezil, češ:

«Kaj me je le neslo po tako sramoto semkaj!»

Mati je izkušala z zgovornostjo razvedriti Cilo in ji je bolj in bolj namigavala, da obilo grmenje navadno ni nevarno in da še ni meso in kri, kar vino govori, Pavla pa je strmela in poslušala zdaj tega, zdaj onega.

«Veste, sosed,» je slišala praviti Klemena, «zvestoba je edino bogastvo! Denarja si kmalu lahko prislužim, če sem delaven in znam prav obračati, zvestoba je pa dar, ki si ga ni moč prislužiti. In naša Pavla je živa zvestoba.»

«Bi ti skoro dal prav,» je zamomljal sosed, ki mu je vino že začelo siliti v glavo.

Cilka je vstala:

«Brez zamere, mati Plaznikova, zdaj smo se pa res že vsi toliko pomenili...»

kupca. Kakor omenjeno pri izdelku masla, pri čem posamezniki s tako prodajo pod ceno, ker pravega odjemalca, ki je morda oddaljen, ne morejo dobiti. Pravila nekdanjih sirarskih družb kakor tudi sedanjih zadružnih sirarn so odločno proti razdelitvi, a se žal le redko upoštevajo.

Naše planine in naša polja zahtevajo mnogo pridnih rok. Čas, ki ga položi umni kmetovalec živinorejec v svoje delo, se mu kmalu izkaže. Ne sme pa v začetku zahtevati nemogočega, kajti pravilo je, da v delu rase napredek. Zato naj bi kmečki sin ne zapuščal domačije, kjer je dela in kruha dovolj in mu je vselej mogoč obstanek. Medtem ko zapušča domačijo, hiti slepi sreči naproti v tuje kraje med neznanje razmere. Pomnoži morda število brezposelnih ali pa prenaša dvojno gorje: trpljenje pod tujim priganjačem k delu in očitke vesti, da bi mu doma ne bilo treba toliko trpljenja za svoj kruh, ki ga mu tu oblastno deli tuja roka. Franc Ravnik.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na zadnjem ptujskem sejmu za govedo so bile za kilogram žive teže naslednje cene: krave 1-75 do 4, telice 2-50 do 4-50, voli 3 do 4-50, biki 2-50 do 3-50 Din. Konji so se prodajali po 500 do 3000 Din za glavo. Na svinjskem sejmu naslednjega dne pa so bile cene prascem 100 do 250 Din za rilec, svinjam pa 7 do 9 Din za kilogram žive teže.

HMELJ. Po uradnem poročilu Združenja hmeljarjev v Žatcu je v preteklem tednu prišlo na žateškem hmeljskem trgu pri izredno skrčenih zalogah le v redkih primerih do zaključka, pri čemer so se cene ponovno dvignile na 2250 do 2530 Kč za 50 kg (99 do 111-30 Din za kilogram) nasproti 2100 do 2250 Kč v prejšnjem tednu in 1600 do 1800 Kč pred štirimi tedni. Zanimivo je, da je lani znašala ob tem času cena hmelju 160 do 250 Kč, tako da je cena letos 10krat večja kakor lani. Tudi letnik 1931. se je trgoval pri višjih cenah med 1000 in 1100 Kč za 50 kg (44 do 48-40 Din za kilogram) nasproti 900 do 1015 Kč v prejšnjem tednu in 450 do 550 Kč pred štirimi tedni. Tudi na nürnberškem hmeljskem trgu se cene krepijo. Hallertauski hmelj se je trgoval po 280 do 285 mark za 50 kg, izbrano blago je doseglo celo ceno 300 mark (104 Din za kilogram). — Kakor poročajo iz Žalca v Savinjski dolini, je tam veliko povpraševanje tudi po letniku 1931.,

ki se je prodajal po 20 do 25 Din za kilogram.

VINO. Položaj na vinskem tržišču dravske banovine se je nekoliko oblažil. Zato se tudi cene vinu ponekod izboljšujejo. Se vedno imajo prednost cenenena mešana vina, ker so ta povrela in čista. Močnejša vina so po večini v vrenju in v teku junija bodo vsa povrela in se očistila. Belega vina je povsod še dosti na razpolago. Cene od 2 Din navzgor.

Sejmi

29. maja: Mala Nedelja, Puconci, Vinica.

31. maja: Gornji Boštanj, Kostanjevica, Mirna peč.

1. junija: Stara Cerkev, Št. Ilj pod Turjakom.

Vrednost denarja

Na borzah smo dobili (premija 28-50 %):
1 holandski goldinar za 23-08 do 23-19 Din;
100 nemških mark za 1347-36 do 1358-16 Din;
1 ameriški dolar za 49-97 do 50-25 Din;
100 francoskih frankov za 225-88 do 227 Din;
100 češkoslovaških kron za 170-90 do 171-76 Din;
100 italijanskih lir za 298-79 do 301-19 Din.

Avstrijski šiling se je trgoval v zasebnem kliringu po 8-95 Din. Vojna škoda se je zaključevala po 193 do 198 Din.

Kratke vesti

— Dobro obiskan občni zbor Mlekarskega društva za Ljubljano in okolico je bil v nedeljo v dvorani restavracije pri «Levu» na Gosposvet-ski cesti. Navzočni so bili sreski kmetijski referent inž. g. Muk in mlekarski strokovnjak g. Fran Pavlica, ki je imel kratko predavanje o mlekarstvu, in poslanec g. Koman. Predsednik društva je pozdravil navzočne, nato pa podal besedo g. Černetu iz Dravelj. G. Černe je v kratkih besedah razložil delovanje društva v minilemu letu in pozval navzočne kmete iz okolice, naj delujejo vsak v svojem kraju, da se vendar enkrat organizirajo v zadrugi. Navajal je tudi vzroke, ki so v glavnem krivi, da imamo v Ljubljani tako slabo mleko. K temu je mestni fizik g. dr. Rus dodal obširno poročilo, iz katerega je razvidno, da prihaja v zadnjem času v Ljubljano vedno boljše mleko. Tudi on je na stališču, da se morajo okoliški kmetje organizirati v zadrugi, ker le tako bo mogoče odpraviti vse nedostatke in dobavljati

samo prvovrstno in zdravo mleko. G. Černe je nadalje orisal postopanje prekupevalcev z mlekom in jih ostro grajal. Predavanju g. Frana Pavlice, ki je obširno poročal o organizaciji Mlekarske zadruge za Ljubljano in okolico, so kmetje pazno sledili in ga odobraval. Tudi on je omenil, da so prekupci z mlekom krivi, da še danes nima Ljubljana takega mleka, kakor bi bilo želeti in kakršno ustreza vsem predpisom zdravja. Vedeti moramo, da je mleko važen del prehrane, posebno za otroke, in že zato moramo paziti na kakovost mleka. H koncu je g. Pavlica opozoril kmete na lanske uspešne tečaje in vprašal, koliko je bilo onih, ki so se ravnali po tem, kar so videli in slišali na tečajih. Malo jih je, ki so si hleve tako uredili, kakor je potrebno, in ki ravnaajo z mlekom tako, kakor so na tečajih obljubljali. Mi smo pač taki, da radi vse obljubimo, a ko bi morali obljube izpolniti, nam navadno vse odpove. Prav zato nam je prepotrebna zadruga. K besedi se je oglašil tudi narodni poslanec g. Koman, ki je opozoril na lansko borbo, ki so jo izzvali neprijatelji okoliškega kmeta. Mnogo je še takih, ki bi radi imeli dobiček od neorganiziranega kmeta, zaradi česar je potreba, da naš kmet enkrat spozna, da bo zadruga samo njemu v dobiček in da bo samo on lahko užival sadove zadruge poleg porabnika meščana. Inž. g. Gerl od Higijenskega zavoda je poročal o nadzorovanju mleka. G. France Gorkič je predaval o zavarovanju goveje živine. Povedal je mnogo lepega o tem in navedel vse vzroke uspeha in neuspeha. Vsi govorniki so opozarjali kmeta na dejstvo, da bo treba enkrat resno misliti na to, kako naj se izvede organizacija, ki naj se ji pridružijo vsi kmetje iz okolice. G. Ogrin je še naknadno priporočal, da se z vsemi sredstvi nastopi proti prekupcem. Dobro uspelo zborovanje se je zaključilo z izvolitvijo starega odbora, ki mu je bilo naročeno, naj tudi letos z enako vnmemo deluje na organiziranju kmetov v ljubljanski okolici v skupno zadrugo za dobavo mleka.

— **Kmetijski tečaj v Trebiji nad Škofjo Loko.** Sresko načelstvo kranjsko priredi sporazumno s sreskim kmetijskim odborom celodnevni kmetijski tečaj v Trebiji nad Škofjo Loko v nedeljo 28. t. m. Poučevala bosta dva kmetijska strokovnjaka govedorejo, svinjerejo in sadjarstvo. Poleg predavanj bodo tudi nazorni ogledi. Tečaj se bo pričel ob 8. dopoldne in bo trajal z enournim odmorom do 17. popoldne. Vabijo se kmetovalci iz okoliša občin Oseline in Trate k številni udeležbi. Jutranja predavanja bodo posebno važna za gošpodinje.

«Aha,» je zanihal oče Dreven, «takih praznikov izlepa ne pomnim.»

«Kaj večkrat se oglasita, no,» je vabila gospodinja in Pavla je Cili ponudila roko, toda Drevenova se je umaknila kakor pred gadjim pikom.

Klemen se je delal, kakor da ni ničesar opazil.

«Pred nebesi, pravijo, da so zmeraj dobre vice,» je vrgel kakor brez zveze in božajoče pogledal izvoljenko. Ko je nato Cila hotela njemu seči v roko, je prijel kozarec in ponovno napil njenemu očetu.

«Pa je bilo res lepo!» se je majal Nace Dreven in v dušku izpraznil. «Bodite božji, no, in tudi vi kaj pogledajte k nam!»

«Tisto pa žel!» je obljubil Klemen, ko je spremljal sosedova skozi vežo. «Bližnji smo in ostanemo.»

«Aha, si je oddahnil Dreven, ko ga je zunaj objel sveži zrak. Z nejevoljo se je ozrl na hčer in megleno spoznal, da se res ne more kosati s Pavlo.

«Kaj boš, jo je miril, ko sta bila sama, in je videl, da ji zalivajo solze oči, »misliš, da je samo en ženin na svetu! In zdoma se ti tudi ne mudi.»

«Ali ne veste, da bom že kmalu trideset let?» je zastokala hči.

«E, saj še pri štiridesetih človek nima vse pameti skupaj!» je zamahnil možak in tresčil razvečeno viržinko na tla.

Rejenka hoče v svet.

«To Prelomu je bilo vso pomlad dovolj govorjenja in ljudje so s prstom kazali na Drevenovo Cilo, češ:

«Slamnata nevesta!»

Marsikatera mati se ni mogla načuditi Klemenu, kako vendar more biti tak, a druge so branile:

«Kaj se je pa tako metala za njim! Najboljša jed se človeku zaskuti, če mu jo kdo le preveč ponuja!»

Bilo je tudi dovolj takih, ki so ugibali, da mladi Plaznik nemara niti ne sme več popustiti rejenke, češ:

«Bo morda prej zibelka, potlej harmonika.»

Poslednje je mater Matildo najbolj razkurilo. Po strani je gledala sina, strupeno zbadala bodočo snaho in branila na vse strani.

Najhujša je bila Pucovka, ko sta šli s Plazničko na binkoštno nedeljo od litanij.

«Le verjemi, Matilda, da to ni brez nič!»

«Če je moj sin, se tako daleč ni spozabila.»

«Kri ne vpraša,» je vztrajala Pucovka. «In takele znajo. To jim je že kar prirojeno.»

Plaznička je povešala glavo in premišljala, kdaj bi se bilo utegnulo zgoditi. Nazadnje se ji je zazdelo, da morda vendar zares ni dovolj pazila na sina.

Doma je ogledovala Pavlo, kakor bi jo hotela prebosti z očmi. Dekle, ki jo je tudi samo doseglo nekaj tega šušljanja, je občutilo botrine poglede

kakor sramotne udarce. Naposled se ni mogla nič več premagovati.

«Kaj sem vam pa danes tako na poti?»

Bilo je kakor žerjavica v slamo.

«Vidiš, kako ji rase greben! Še pogledati je več ne smem. Za ogrebanje, seveda, sem bila dobra. Ko sem jo odrepila, bi morala pa mižé hoditi mimo nje.»

Ker je Pavla molčala, je tudi gospodinja nekoliko premolknila, da je brž za tem laže nadaljevala:

«O, le ne misli, da sem res slepa! Vse vidim in več, kakor bi bilo tebi po godu.»

«Na meni nimate kaj videti.»

«Sram te bodi, ko se ti je tako mudilo, hotnica nemarna, da nisi mogla pričakati.»

Pavlo je oblila rdečica.

«Mati, ali se nič ne bojite Boga, da mi valite tak greh na glavo, čeprav veste, da ga nisem nikoli zagrešila?»

«Le delaj se svetnico,» je v nenadni nasladi besnela Plaznička, »misliš, da ne vem, kako si se s'linila za njim! Si mu žulje štela po dlaneh, kaj ne, ko sta zmeraj tičala skupaj.»

«Če ste taki, vse skupaj ni več vredno besede, se je obrnila Pavla proč in trdovratno molčala, najsi je gospodinja še tako naganjala:

«Kakopak, saj vem, da moraš molčati, ko tega kmalu ne bo mogoče več skrivati. Da bom morala na stara leta učitati tako sramoto.»

(Dalje prihodnjič.)

— **Povečanje našega izvoza živine.** Celoten naš izvoz v prvem letošnjem četrtletju se je povečal nasproti lanskemu prvemu četrtletju za skoro 80 milijonov dinarjev ali za 12 %. To povečanje izvoza je v precejšnji meri pripisati oživiljenju izvoza živine vseh vrst (goved, konj in svinj) in živinskih proizvodov. Ker so delno cene nadalje popustile, se vrednost izvoza živine seveda ni v toliki meri dvignila kakor količina. Prav tako se je povečal izvoz perutnine.

— **Gospodarski stroji in orodje** bo razstavljeno v posebni skupini na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 3. do 12. junija. Zastopani bodo izdelki naše države, Avstrije, Čehoslovaške, Holandije, Francije, Italije, Kanade, Madžarske, Nemčije, Švedske in Amerike. Naši gospodarji bodo imeli tu najlepšo priložnost, da si izberejo pluge, brane, kosilne stroje, mlatilnice, čistilnice, slamoreznice, pluge za okopavanje in osipanje, traktorje, lokomobile, motorje in veliko število najrazličnejšega orodja. Večina strojev bo v obratu, gnanih z lokomobilami, motorji in električnim tokom.

DOPISI

GLOBOKO PRI BREŽICAH. V nedeljo 14. t. m. se je vršila v Globokem velika gasilska župna vaja, na kateri je sodelovalo 12 društev z brizgalnami. Navzočen je bil tudi tov. Mihael Kovačič, župni podnačelnik iz Dobove. Vse članstvo je pri vajah pokazalo lepo izvežbanost. Po vajah je bila prijetna zabava pri tov. Molanu. — Sokol priredi 28. t. m. letni telovadni nastop pri br. Lepšini. Ker bo to prvi telovadni nastop v Posavju letos, lahko pričakujemo, da bo tedaj zbranih v Globokem nešteto prijateljev sokolstva. Sokolom kakor gasilcem v Globokem gre vse priznanje za povzdigo prosvete med narodom.

IHAN. Narodni poslanec g. Anton Cerer je imel v nedeljo 14. t. m. v Ihanu shod, katerega se je udeležilo 80 volilcev. Razpravljal je o gospodarskem in političnem stanju v naši državi. Pojasnil je tudi predlog zakona o razdolžitvi kmeta. Poudaril je, da je danes čas, da se razmišlja o gospodarskih vprašanjih in ne o političnih. Povabil je vse, naj stopijo v JRKD, ker je le v slogi moč. Po shodu se je razvila prav živahna razprava, v kateri so povedali naši ljudje svoje težnje. G. narodni poslanec jim je pojasnjeval posamezne pri-

mere in obljubil svojo pomoč. Opozoril jih je, da se vedno lahko obrnejo nanj za pomoč in za nasvete. Shod je bil zaključen z željo, da bi nas g. poslanec kmalu spet obiskal.

KOČEVSKA REKA. Tukajšnji Slovenci še nismo slišali božje besede v slovenskem jeziku, ker imamo župnika Nemca. Prosimo torej za slovenskega župnega pastirja, kar nam je bilo sicer že obljubljeno, a še ne izpolnjeno. — Pred tedni je umrl na Mlaki eden najstarejših Slovencev v kočevski okolici, Jurij Janež, ki je dosegel visoko starost 96 let. Pokojnik se je udeležil vojne leta 1859. Dalje je umrl za kapjo upokojeni nadučitelj g. Höglner na poti v cerkev. Bodi obema blag spomin!

KOPRIVNIK V BOHINJU. Sokol je z velikim uspehom priredil na križevno nedeljo spevoigr «Snubači» in «Srce in denar». Sokolski dom je bil nabito poln kakor doslej še pri nobeni odrski prireditvi. Pevci so se res potrudili in pevsko kakor tudi igralsko podali vloge dobro. Burno odobravanje je bilo veliko zadoščenje za ogromen trud, ki so ga imeli z vajami dolga dva meseca. Na splošno željo se bosta spevoigr morda v bližnjem času ponovili. — V nedeljo 28. t. m. priredi blejsko sokolsko okrožje na Koprivniku nastop. Ob tej priliki bo koprivniški Sokol otvoril svoj novi dom. Vabila so razposlana; kdor bi pomotno vabila ne prejel, je s tem prav iskreno povabljen k prireditvi. Pričetek bo ob 15. uri. V primeru slabega vremena bo prireditev 11. junija ob isti uri. Železniške zveze so ugodne. Zato vsi 28. t. m. (odnosno 11. junija) na Koprivnik v Bohinju!

LJUTOMER. (Smrt na kosa.) Na Spodnjem Kamenščaku je 17. t. m. umrl posestnik g. Fran Dolamič v 76. letu starosti. Rajnik je bil več let občinski odbornik domače občine, blagajnik Posojilnice, dober pevec (tenorist) še Čitalniškega pevskega zbora, pozneje tudi Slovenskega pevskega društva. Leta 1923. ga je v cerkvi zadela kap, ki se je pozneje še trikrat ponovila ter ga za šest let priklenila na posteljo, dokler ga smrt ni rešila trpljenja. Kot neusahljivega šalivca ga je imelo vse rado. Možu poštenjaku večni mir!

RDEČI BREG. Podpisana Jožefa Ramšakova, žena progovnega delavca Konrada Ramšaka, se zahvaljuje vsem progovnim delavcem in drugim za podporo, ki so jo naklonili družini Konrada Ramšaka, ki boleha že več mesecev. Srčna hvala! Jožefa Ramšakova.

REČICA OB SAVINJI. Krajevna organizacija JRKD bo imela občni zbor v nedeljo 28. t. m. ob

13. uri pri tovarišu Francu Repevsku, po domače Hriberniku, gostilničarju v Nizki pri Rečici. Uro kesneje, to je ob 14., priredi organizacija javen shod, na katerega se vabijo vse krajevne organizacije gornjegrajskega sreča. Pridite posebno agrarni zanimanci, da bomo še enkrat javno zahtevali, naj se agrarna reforma izvede. Na shodu bosta govorila med drugimi gg. poslanca dr. Rape in naš Rasto Pustoslemšek.

SV. KATARINA NAD TRBOVLJAMI. V nedeljo 14. t. m. je bilo v šoli predavanje o delih v sadovnjaku in o sadnih škodljivcih. Predaval je sreski kmetijski referent iz Laškega g. Zupan. Obisk je bil prav lep, kar priča, da se prebivalstvo zanima za taka važna vprašanja. Sprožila se je tudi misel, da bi se za tukajšnji okoliš ustanovila podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva, kar se bo izkušalo kmalu uresničiti.

Lištnica uredništva.

ŠT. JANZ NA VINSKI GORI. Dne 14. t. m. nas je obiskal narodni poslanec g. dr. Bogumil Vošnjak. Prirejen je bil politični shod JRKD v Delakordovi gostilni ob številni udeležbi občanov, da so morali nekateri poslušati govornika na cesti pri odprtih oknih. Tajnik krajevne organizacije JRKD je otvoril shod ter opozoril poslušalce na manifest Nj. Vel. kralja Aleksandra od 6. januarja 1929. Nato je povzel besedo glavni govornik g. narodni poslanec, ki je zanimivo in obširno razpravljaj o političnih in gospodarskih zadevah v naši kraljevini. Njegovim izvajanjem smo sledili z velikim zanimanjem. G. narodni poslanec je dal na razna vprašanja primerna pojasnila in nasvete. Govor g. poslanca je napravil na nas globok vtisk. Zelo smo mu hvaležni, da nas je izpodbudil k nadaljnjemu delu. Upoštevati moramo, da je izhod iz stisk mogoč le v skupnem složnem delu vseh, ki mislijo dobro. Želimo, da bi g. poslanec kmalu prišel spet v našo sredo.

VELENJE. V društvenem domu v Šmartnem pri Velenju bo ponovitev igre «Guzaj» v nedeljo 28. t. m. ob 3. popoldne. Vstopnina običajna. Vabljeni vsi.

VOJNIK. Sokol je uprizoril 23. aprila v posojilniški dvorani petdejanko «Satan v ženski» v režiji upravitelja br. Lapajnet. (Žena s. Zupanekova, mož upravitelj br. Gorečan, orožnik učitelj br. Venturini.) To so naši izvrstni igralci, ki so vloge prav dobro rešili. — 7. t. m. je Sokol uprizoril prav tam Vombergarjevo tridejanko «Vodo». Režija je bila v rokah učitelja br. Šinigoja. Posamezne vloge so bile v pravih rokah in

Mirko Brodnik:

Goljava

«Je! Kaj je?»

Kosmač se je stresel.

«Kaj je?»

Toda Miha ga ni več čul. Kar so mu dale slabotne noge, je bežal v smeri, kamor je bil izginil konj. Kosmač jo je ubral za njim, toda Miha je bil že predaleč, da bi ga mogel dohiteti.

Kar teklo je od njega. Slabotne oči mu je zalijal dež, da je taval kakor slep. Izpodtaknil se je na korenini ob cesti, padel in se komaj pobral. Potem je zašel v lužo, globoko jo je brezel.

Naposled je prišel tja, kjer je jela padati pot v dolino. Tam je stal Miha. Ob praznem vozu je stal. Gledal je, strmел, molčal.

«Joj!» je potem kričnil.

«Kaj je?» je vprašal starec, ki še zdaj ni nitesar videl.

«Lisec!»

«Lisec! Kje je?» je kričnil in nenadna strašna bojazen mu je stisnila srce.

«Strela ga je zadela! Naravnost v glavo! Mrtev je!» je zavpil Miha v grozi.

«Strela!» Široko je odprl oči in si jih pomel. Potem se je opotekel. Klečnila so mu kolena in zdrknul je na tla, k Lisecu, ki je ležal sredi ceste, negiben, z zavito glavo, ki se je tiščala k ojem.

«Kazen je to!» je zajeceljal in zobje so mu zašklepetali. «Božja kazen. On me je udaril! On sam!»

18

Čeprav je bil na smrt upehan, je bil njegov obraz prsteno blede.

«Miha, kaj bova zdaj?»

Ni se upal vstati. Drhtečo roko je iztegnil po Lisecu, pobožal ga je.

Glava je bila vroča, ožgana, kakor bi se bila na ognju pekla.

«Miha, kaj bova zdaj?»

«Nič ne bova mogla», je Miha obupano odvrnil.

«Izgubljena je Goljava...»

«Prekleta je Goljava», je rekel Janez...

Ali ni to prekletstvo?

Ne, ni. Samo slučaj. Gol slučaj.

Nov udarec — in vendar mu je vžgal še več poguma.

«K sosedu pojdem. Na kolenih ga poprosim, naj mi posodi par konj...»

«Tudi voz je razbit...»

«Tudi za voz ga poprosim. Ne bo mi odrekel. Dosti dobrega sem mu storil...»

In vrnila sta se domov. Ko ju je Meta zagledala, je prebledela. Kje je voz, kje je Lisec? Strah jo je zgrabil.

«Kaj se je zgodilo?» je preplašeno vprašala.

«Svarila sem vaju...»

«Lisca je strela ubila», je tiho rekel Miha in šel v hlev.

«Ježeš!» je kričnila Meta. «Ali je res?»

«Nikari še ti ne stokaj», je osorno odvrnil stari Kosmač in stopil v hišo.

«Kaj še bo, kaj še bo!...» je zastokala. «Nič dobrega se ne obeta.»

Sedmo poglavje.

Kosmač je šel zvečer k sosedu. Prosil je za voz in za par konj. Oboje je dobil.

Spet sta se z Miho vrnila na delo. Spet so pele sekire.

V trgu je dobil kupca za les. Dobro ga je prodal. Toliko je dobil zanj, da bo vse večje dolgove plačal. Za drugo bodo upniki že počakali. Saj niso iz kamna.

Vse je šlo po sreči. Kakor si je želel. Kakor bi se bilo nenadoma vse obrnilo na bolje. Nikjer ovire...

Spet so pele sekire. Dan za dnem sta vozila konja les v dolino. Pred hišo sta ga odlagala. Drugo jutro ga že več ni bilo. Spoti ga je trgovec odvažal na železnico.

Tudi plačal mu je večino naprej. Za ostanek je jamčil Kosmačevim upnikom.

Dražbe ni bilo.

Ko je prišel izterjevalec, mu je Kosmač izplačal dolžno vsoto. Debelo ga je pogledal izterjevalec. Ni mogel verjeti, da je to pri Kosmaču še mogoče. Tako dolgo že ni videl denarja v njegovih roki!

Nekaj mu je še ostalo. Najel je dva fanta iz vasi, ki sta mu za majhen denar pomagala pri delu. Tedaj so vsi skupaj po trikrat več napravili na dan kakor prej stari Kosmač in Miha sama.

Starcu se je spet vrnila ugodanja podjetnost.

Leša je bilo več, kakor je mislil. Trgovec je dobil že skoraj vse, kar je kupil, toda še velik kos

Izvajanje odlično* (občinski tajnik upravitelj brat Lapajne, kmet Kne upravitelj br. Gorečan, župan br. Andi Vrečar, Hribarica Zalika Goričanova, Tinček br. Belak). Igra je uspela prav dobro, le obisk je bil, žal, bolj slab.

ZABUKOVCA PRI ŽALCU. G. Alojzij Kalin, gostilničar v Zabukovci pri Žalcu, je proslavil 3. marca petdesetletnico življenja, a 3. t. m. je s soprogo go. Marijo praznoval srebrno poroko. K tema dvema jubilejema se priključi ta mesec še tretji, to je 25letnica sokolskega delovanja. G. Kalin je bil vedno iskren Jugosloven, ki ni nikdar klonil v tem svojem prepričanju. Leta 1922. je osnoval s svojimi somišljeniki Sokola v Bregani in je bil ves čas bivanja tam med najdelavnejšimi sokolskimi funkcionarji. Opravljal je razne funkcije v odboru; bil je tajnik, blagajnik, podstarosta in starosta. Mnogokrat je njegovo udeleževanje škodovalo njegovim gospodarskim koristim, toda doprinesel je tudi te žrtve. Trojnemu jubilaru iskreno čestitamo!

DOMAČE NOVOSTI

* Ali ste že pozabili, da Vam Vodnikova družba pripravlja za leto 1933. lepe knjige? Spominjate se gotovo, da je Vodnikova družba za veliko noč objavila svoj letošnji književni program. Naj Vas danes opomnimo samo na eno knjigo iz tega lepega programa. Letos se bomo spominjali 20letnice nastopa svetovne vojne. Nekaterim je pač znana pot cveta našega naroda čez Kalvarijo vseh front, mnogim pa je vse to neznano, zato izda Vodnikova družba Fran Roševu povest «Zvesta beta». Povest je pisana živahno in poljudno. Da ne zamudite te prilike, prijavite še danes svoje članstvo pri svojem poverjeniku!

* Odposlanstvo westfalskih in holandskih Slovencev, ki je pod vodstvom g. Pavla Bolhe prišlo na svečanost NSZ, je bilo te dni v Beogradu, kjer je uspešno posredovalo na pristojnih mestih v raznih zadevah naših izseljencev. Minister g. dr. Kramer je ob tej priliki izročil voditeljem naših rojakov v tujini odlikovanja, in sicer g. Pavlu Bolhi (Essen) red jugoslovenske krone (V. stopnje, g. Francu Dobršku (Recklinghausen) zlato medaljo in g. Ivanu Zupancu (Holandska) srebrno medaljo.

* Trboveljski slavčki so spet doma. V petek dopoldne so se pripeljali na mariborsko postajo.

Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki mariborskih pevskih zborov. Mladina je prispela v Maribor čila in zdrava, samo malo zmučena in zaspala, ker je bila nočna vožnja čez Semmering naporna. Tam leži še sneg, pa zaradi mraza niso mogli spati. V domovino so dospeli vsi razen dveh deklic, ki sta morali ostati na Češkoslovaškem v bolnišnici zaradi angine. V Mariboru so počakali na osebni vlak proti Ljubljani. Med čakanjem pa so šli k dobri gospe Vlahovičevi, ki jim je pripravila zajtrk. Nešteto spominov so prinesli malčki domov in raznih dobrot, s katerimi so jih obdaruvala dobra srca v tujini. Poleg tega pa še nešteto krasnih vencev, ki so dovoljno pričali o uspehih, ki jih ni imelo med Čehoslovaki še nobeno naše pevsko društvo v taki meri.

* Ljubljanski velesejem in naš kmečki gospodar. Huda gospodarska stiska, ki je prizadela velik del sveta, je tudi našemu kmetu zamračila pogled v bodočnost in ga navdala z bridkimi skrbmi. Brez dvoma je, da si je po svetovni vojni naše kmečko gospodarstvo opomoglo. Sto in sto zadolženih posestev se je otreslo morečega dolga. Kmetijstvo je vidno napredovalo, a sedanja stiska je kmetijstvu spet povzročila veliko škodo. Ljubljanski velesejem nudi dolgo vrsto reči, ki so našemu kmetu koristne, ki mu morejo dati novih pobud in poglobiti njegovo izobrazbo. Zato je za vsakega kmečkega gospodarja nujna zahteva časa, da si velesejem ogleda. Vsem priporočamo, da si ogledajo to našo največjo gospodarsko prirediteljo, ki bo od 3. do 12. junija. Legitimacije se dobe pri vseh večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, podružnicah Kmetijske družbe, biletarnah «Putnika» in večjih postajah v dravski banovini.

* Dva sestanka poslanca g. Gajška. Dne 17. in 18. t. m. je imel narodni poslanec g. Karel Gajšek sestanka volilcev v občinah Skomarjah in pri Sv. Kunigundi na Pohorju, v najvišjih župnijah konjiškega sreza. Na obeh sestankih se je zbralo lepo število fantov in moč, ki so z zanimanjem poslušali izvajanja govornikov. V enournem govoru je g. poslanec orisal prizadevanje v korist sreza in vobče prizadevanje vlade za malega človeka, za kar so mu vsi navzočni izrekli toplo zahvalo. Tajnik sreske organizacije g. Ciril Žagar je v daljšem govoru očrtal smernice in delo vsedržavne stranke ter zlasti pokazal, da je v njej prava pot za rešitev kmečkega stanu. Prvi sestanek je bil pri županu gospodu Kovšetu in ga je vodil delavni šolski upravitelj g. Zagažen, drugi

pa v gostoljubni hiši bivšega župana kmeta gosp. Rutnika. V vsem srezu organizacija stranke napreduje. Veliko zanimanje v srezu je bilo za shod v Zrečah, ki je bil lepo obiskan. Dne 25. t. m. po prvi sv. maši bo sestanek prijateljev in članov JRKD na Koblju pri Oplotnici.

* Ustavljeno poslovanje ljudskih zavarovalnic na osnovi dokladnega kritja. V zadnjih letih je nastalo in posluje v dravski banovini mnogo registriranih pomožnih blagajn in tudi zavarovalnic na zadrugi podlagi, ki opravljajo zavarovalne posle na tako zvanem dokladnem kritju, to je na ta način, da je višina zavarovalnine, ki se ob pogodbeno dogovorjenem dogodku (smrt, poroka) izplača, odvisna od števila članov v dotični zavarovalni panogi, odnosno v dotičnem razredu zavarovalne panoge. Banska uprava je prišla do zaključka, da način dokladnega kritja ni samo po zakonu nedopusten, temveč da v praktičnem izvajanju nima trajnosti, da je torej neizvedljiv in tudi ob še tako vestnem poslovanju upravnih in nadzornih odborov neuporaben in zaradi svoje nezanesljivosti za naše narodno gospodarstvo nepregledno škodljiv. Zato banska uprava kot nadzorstveno oblastvo po svoji službeni dolžnosti odreja, da se nadaljevanje zavarovalnih poslov vseh registriranih pomožnih blagajn in zavarovalnic na zadrugi podlagi z načinom dokladnega kritja začasno in do preklica ukinja, da se izvrši pregled pravil in poslovanja. Od 17. t. m. naprej se nova zavarovanja, četudi že prijavljena in morda na seji upravnega odbora celo sprejeta, ne bodo uveljavljala. Nabiranje novih zavarovalnih prijav se prav tako ukine, dokler se pravila ne pregledajo vnovič ter ne izdajo nova navodila, kako je sedanji nedopustni in nezakoniti način prevesti na edini dopustni način tako zvanega kapitalnega kritja, to je premijskega zavarovanja z zavarovalno-tehnično pravilno preračunanimi rezervami.

* Dve sodni razpravi zaradi škofovskega pastirskega lista proti Sokolstvu. V preteklih dneh sta se vršili pred sreskima sodiščema v Zagrebu in Subotici dve zanimivi razpravi zaradi znane protisokolske škofovske poslanice. Nekateri zagrebški Sokoli so vložili tožbo proti podpisnikom poslanice in nekaterim duhovnikom, ki so poslanico prečitali. Njihov zastopnik odvetnik dr. Gavrančić je že na prvi razpravi, ki je bila 30. marca, izrečno poudaril, da ima tožba edini namen, nuditi škofom priliko, da pred sodiščem dokažejo svoje očitke proti Sokolstvu. Zagovorniki obtožencev so se postavili na stališče, da državno so-

gozda je ostal nedotaknjen. Prodal je še ostanek, da dobi nekaj denarja za obnovo Goljave.

Spet je vstala Goljava v novi moči, v novi mladosti.

Te sanje so ga prevzemale. Spet bo kralj, spet bo gospodoval... Nikogar ne bo nad njim.

Tudi za njim ne bo nikogar!

Ta misel ga je stresla. Nikogar ne bo. Janez je zavrgel Goljavo, v obraz ji je pljunil in ji pokazal hrbet.

Nikogar ne bo, ki bi za njim na Goljavi kraljeval. Tuje roke bodo segle po njej in jo razgrabile. Za njim ne bo nikogar.

«Naj nikogar ne bo», se je slepil. «Toda dokler bom jaz, mora Goljava ostati, kar je bila nekoč. Kraljestvo mora biti in še razširiti se morajo njene meje...»

Zdaj je spet gospodar, gospod. Delo vodi, ukazuje, vlada. Prej je sam delal.

Gozd se redči. Kmalu bodo drvarji predrli vrsto debel, ki zakriva hišo pod hribom, kjer prebiva Janez.

Mladi bo videl, da Goljava vstaja iz razvalin, čeprav jo je zavrgel, čeprav ji ni hotel pomagati. Videl bo, kaj zmore goljavski kralj, čeprav ga teže križi let. O, še je močan!

Kaj bo rekel mladi?

Ali bo prišel, ko ga dá poklicati? Ali se bo še zmeraj branil?

Ne, ne bo se branil. Premagal ga bo s svojo močjo. Tedaj obračuna z njim. Tedaj bo spet po-

hleven kakor jagnje. Goljavski kri je. Ve ceniti moč.

Res, da je bil z Janezom preoster. Morda ni bilo prav, da mu je hotel vsiliti Španovo. Pa vendar — zaradi Goljave bi se bilo moralo to zgoditi. Goljava je zmeraj žrla denar, da se je redila, širila.

Tudi zdaj ga bo še potrebovala! In še koliko! Janez bo moral sam uvideti, česa bo treba! Ko mu drugič poreče, naj se oženi, bo sam pogledal za bogato. Saj je pameten fant.

Med računi se mu je omehčalo srce. In vendar je jelo postajati spet tako, kakor je bilo nekoč!

Naj padajo bukke, Goljava so rešile. Iz brezna so jo privlekli. Stari Kosmač ji vrne blesk, ki ga je izgubila. Zaradi Janeza ga je izgubila... Zaradi Janeza?...

Starec se zdrzne. Ve, da ni res tako, toda samemu sebi noče priznati svoje krivde. Kdo je pijančeval? Kdo je sipal na debelo denar? Kdo se ni ganil, ko je jela razpadati?

Kdo jo je rešil?

To vprašanje mu je olajšalo vest in ga pomirilo. On sam jo je rešil! Koliko je bilo kraljev, ki so spravili svoje kraljestvo na beraško palico in ga potem popravili! Še slavili so jih!

Osmo poglavje.

Le malo orjakov je še stalo na hribu. Ko so jele padati bukke druga za drugo, je v prvem trenutku starega Kosmača zabelelo v srce. Toda pogledal je še dalje. Tam stoje druge, prav take.

Niso njegove, toda ne bo več dolgo, ko bodo. Kupi jih! In preden bodo vse padle, bo novi zarod pogljal in se razbohotil.

Ali se mladi vrne? Ali bo hotel goljavski prestol?

«Ne vrne se», si je starec dejal.

«Vrne se», je pravil skrit glas v njem. «Ko bo videl tvojo moč, se skesa. Le prositi ga ne smeš... Goljavski kri se pretaka v njem... Na ukaz bo ubogal. Le nekoliko še počakaj!...»

Drevesa padajo. Ječe, bobne po tleh. Sekire pejejo, klestijo veje. Žage škripljejo, meso režejo...

In prišel je dan, ko je stalo le še nekaj bukev. Veter jim je skrivil veje, da se niso mogle razkošatiti kakor druge. Spodaj se je belila hiša, v kateri prebiva Janez...

Janez se je uživel na novem domu. Čeprav je bil prej povsod v družbi, se je zmeraj čutil tujca, samotarja. Zato ga tudi ta samota ni morila. Narobe, draga mu je bila. Nikogar ni bilo, ki bi ga motil. S svojimi mislimi je živel sam.

Pripravil se je že na zimo. Kavcu mu je prodal nekaj drv. Sam jih je zvozil domov. Hiša je bila potrebna popravila. Sam se je lotil dela in skoraj vso hišo je prekril tako dobro, da bi mu marsikateri krovček lahko zavidal.

Na vas je le redkokdaj šel. Časih se je oglasil pri Kavcu. Vsak teden enkrat je šel v trg in kupil vse, česar je pač potreboval. (Dalje.)

dišče ni pristojno, da sodi škofom. Razprava je bila takrat odgojena in se je nadaljevala v ponedeljek 15. t. m. Sodnik je zavrnil ugovor proti nepristojnosti sreskega sodišča in je svoj odlok utemeljil s tem, da je z razpadom Avstro-Ogrske prenehala veljavnost konkordata, ki ga je bivša monarhija sklenila l. 1855. z Vatikanom in ki je določal za tožbe proti škofom poseben postopek. Ko je sodnik proglasil ta svoj sklep, je zastopnik zasebnih tožilcev dal na zapisnik izjavo, v kateri ugotavlja: «Obtoženci niso niti poizkušali dokazati svoje očitke proti nam (Sokolom), s čimer je tukaj pred sodiščem dokazano, da ti očitki niso resnični. Ker bi torej morali biti obtoženci obsojeni, smatramo, da smo dobili moralno zadoščenje. Zaradi tega in zaradi visokih položajev, ki jih obtoženci zavzemajo v cerkvi in družbi, ne zahtevamo njihove obsodbe in umikamo svojo tožbo.» Na osnovi te izjave je sodišče ustavilo sodno postopanje in je bila ta zanimiva razprava končana. Drugačen pa je bil zaključek slične sodne razprave, ki je bila te dni pred sreskim sodiščem v Subotici. Tam so Sokoli tožili subotiskega škofa dr. Budanovića, ki je v cerkvi sam prečital škofovsko protisokolsko poslanico. Škof razpravi ni prisotstvoval, marveč je že prej izjavil na zapisnik, da je bila njegova dolžnost prečitati poslanico v cerkvi, v kateri je on sam župnik. Tudi v Subotici je škofov zastopnik ugovarjal pristojnost rednega sodišča in izvajal, da so škofove v tem pogledu podrejeni izključno cerkvenemu oblastvu. Sodišče je ugovor zavrnilo z utemeljitvijo, da med Jugoslavijo in Vatikanom ni konkordata, ki bi določal izjemni sodni postopek proti škofom. Zato se je sodišče izjavilo za pristojno in je po kratki razpravi škofa dr. Budanovića obsodilo zaradi klevete na deset dni zapora in na 4800 dinarjev globe. Škofov branilec je proti razsodbi prijavil priziv, tako da bodo o zadevi razpravljale še višje sodne instance.

* **Jugoslovenski škofje v Rimu.** Te dni je prišlo v Zagreb več jugoslovenskih škofov, ki so odpotovali pod vodstvom zagrebskega nadškofa dr. Bauerja v Rim in bili sprejeti v avdienci pri papežu.

* **Sporazum med srbsko in rumunsko pravoslavno cerkvijo.** V Sremskih Karlovcih so bila te dni pogajanja med odposlanstvom srbske in rumunske pravoslavne cerkve o medsebojni ureditvi cerkvenih odnošajev. Gre za ureditev razmer rumunske pravoslavne cerkve v Jugoslaviji in srbske pravoslavne cerkve v Rumuniji. Dosežen je bil popoln sporazum in je bila sklenjena posebna pogodba, ki stopi v veljavo, ko jo odobri arhierjska sabora obeh cerkev.

* **Najstarejši Celjan umrl.** Te dni je umrl v bolnišnici v Celju najstarejši Celjan, bivši slikarski mojster Jakob Batič, v visoki starosti 93 let. Pokojnik se je rodil avgusta leta 1840. v Gorici. Leta 1890. je odšel k vojni mornarici in se je 20. julija leta 1866. udeležil pomorske bitke pri Visu pod admiralom Tegetthoffom. V Celju je živel dolgo vrsto let. Blag mu spomin!

* **60 let gasilnega društva v Radečah.** Radeško prostovoljno gasilno društvo bo proslavilo pod pokroviteljstvom g. bana 60letnico obstoja z župnim zletom trbovljske gasilske župe. Okoliška društva se že danes naprošajo, da ne bi dneva proslave (2. junija) določili za svoje prireditve. Slavje bi se bilo moralo vršiti že lanske leto, izostalo pa je zaradi raznih zaprek, zato pa društvo letos prikaže tem večjega obiska. Od ustanovitve do danes je društvu načelovalo 17 načelnikov: Moric Šajer, Ivan Sluga, Jakob Rižnar, Viljem Brumschmid, Gustav Otavnik, Avgust Šantej, Vinko Plazer, Anton Zupančič, Albin Kajtna, Franc Gramc, Franc Hmelj, Oroslav Kos, Matija Šafarič, Ivan Koprivnik, Franc Černe, Rudolf Knez in Ivan Jazbec. Od navedenih živijo samo še štirje. Pokojnih se bo društvo spomnilo na dan proslave z dopoldansko službo božjo in poklonitvijo na pokopališču.

* **Požarna nesreča vasi Drašičev.** V soboto popoldne je v Drašičih nastal na skednju posestnika Josipa Pavlovića ogenj in se pričel širiti na ostala

njegova in sosednja poslopja. Ker je bilo zelo vetrovno, je bilo v nekaj minutah v ognju več poslopij. Ogenj je skoro čisto uničil stanovanjsko hišo in gospodarska poslopja Jožeta Pavlovića. Del hiše so z veliko težavo rešili. Ogenj je dalje uničil hlev siromašne vdove Terezije Klopčarjeve, gospodarsko shrambo in hlev Antona Pluta, hišo Antona Nemaniča in stanovanjsko poslopje, hlev in razne shrambe. V strahoviti vročini se je vžgal in pogorel do tal tudi njegov lepi čebelnjak. Nesrečni posestnik Anton Nemanič, znan daleč okrog po svoji veliki gostoljubnosti, pa je ležal bolan v svoji goreči hiši in so ga reševalci z veliko težavo spravili na prosto. Na pomoč so prihiteli najprej domači gasilci, potem Božakovčani, za njimi Vivodinci, dalje Metličani s svojim avtom in motorno brizgalno, potem pa gasilci iz Rosalnice, Slamne vasi, Radovice in Lokvice. Vsi pa so z največjo požrtvovalnostjo posvetili vse svoje moči reševanju. Žrtve nesreče so: dvojce stanovanjskih hiš je pogorelo do tal, ena pa delno, ogenj je nadalje uničil devet gospodarskih poslopij in hlevov, posestniku Nemaniču pa tudi živino in ves pridelek, ki mu je ostal od lanske hude suše. Pogorele je sprejelo šolsko upraviteljstvo ter jim dalo zasilno prenočišče in zatočišče v šoli. Škoda presega pol milijona dinarjev, zavarovalnica pa ne bo mogla kriti niti četrtine. Ta nesreča je spet pokazala, kako potrebno bi bilo prisilno zavarovanje proti ognju. Pohvale in priznanja so v polni meri vredni vrli gasilci, ki so se tako požrtvovalno borili z ognjem. O nastanku usodnega požara vodi orožništvo preiskavo. Domneva se, da so nesrečo povzročili otroci, ki so se na skednju igrali z vžgalicami. Pozivamo vso našo javnost, ki se je že v mnogih nesrečnih primerih izkazala s svojim sočutjem, da bi z nujno pomočjo podprla uboge pogorelece.

Zlato naše hrane

Jajnine

Makaroni, spageti in jujine zakuhe

* **Nenadna smrt radenskega zdravnika.** Zadet od srčne kapi je preminil v noči na 20. t. m. v Slatini-Radencih zdravnik g. dr. Werner Höhn. Smrt ga je pobrala v najlepši dobi 40 let. Kot večletni kopališki zdravnik se je med gosti zelo priljubil. Zato ga bodo močno pogrešali. Enako njegovi neštevilni siromašni bolniki, za katere je skrbel prav po očetovski. Mnogokrat je siromaku bolniku dal brezplačno ne le zdravila, marveč ga je še denarno podprl, da si je lahko kupil okrepčila. Na društvenem poprišču se je pokojni pridno udeleževal. Domačemu gasilnemu društvu je bil ustanovitelj in načelnik. Društvo se je pod njegovim spretnim vodstvom lepo razvijalo, si v kratki dobi postavilo lastni dom in nabavilo motorko. Pokojnika bomo ohranili v častnem spominu. Njegovim svojcem iskreno sožalje!

* **Zgodej roj čebel.** Pišejo nam: Posestnik Urban Slemnik v Vrhah pri Slovenjgradcu je dobil lep velik roj 5. t. m. Čebele so bile zelo hude in so mu pobegnile iz panja, preden jih je prisilil s pomočjo sosedja čebelarja, da so ostale v svojem novem stanovanju.

* **Smrtna nesreča na železniškem prelazu v Rožno dolino.** V petek je pograbila lokomotiva osebnega vlaka na omenjenem prelazu neznanega starejšega moškega in ga ubila. Nesrečnež je bil, kakor so pozneje ugotovili, 82letni zasebnik Jožef Rakar iz Groharjeve ulice v Ljubljani. Odšel je že pred 13. uro od doma in krenil proti Rožni dolini. Ker je bil močno gluhi in so mu tudi že zelo opešale oči, starček ni opazil in ne čul prihajajočega vlaka.

* **Smrt pod savinjskim vlakom.** Te dni je savinjski osebni vlak, ki prihaja v Celje ob 13-30, na prehodu poljske poti čez progo v Levcu povozil nekega okrog 60 let starega moškega. Zdrobil mu je levo stran prsnega koša in zlomil levo nadlehtnico. Ponesrečenca so takoj naložili na vlak in prepeljali na celjski kolodvor, od tam pa z reševalnim avtomobilom v bolnišnico, kjer je izdihnil. Njegove istovetnosti še niso ugotovili.

* **Vola je zadušilo.** Posestnika g. Urbanijo v Drtiji pri Moravčah je zadela v ponedeljek 15. t. m. huda gospodarska nesreča. Med silnim nalivom se je udrl v hlevu zid na vola, da se je zadušil v nekaj minutah.

* **Strela.** V soboto popoldne je zadela posestnika Ivana Rehaca iz Loke huda nezgoda. Napotil se je bil v gozd pri Sv. Miklavžu po listje. V voz je imel vpreženi dve kravi. Nenadno se je pooblačilo in nastala je huda nevihta. Rehac je šel vedrit pod bližnje drevo. Med nevihto je pa strašno tresčilo. Strela je udarila v opremo živine, medtem ko je Rehacu zgorela vsa obleka na desni strani telesa. Strela mu je tudi odtrgala podplat na desni nogi. Obležal je nezavesten. Vaščani so prihiteli takoj na pomoč in Rehaca z umetnim dihanjem kmalu spravili k zavesti. Obe kravi so morali zaklati.

* **Požar v občini Dvoru.** V eni začetni noči je nekaj minut pred polnočjo v občini Dvoru nastal ogenj, in to v gospodarskem poslopiju kolarskega mojstra Alojzija Špelka na Jami. Z motorno brizgalno je prihitelo na pomoč gasilno društvo iz Žužemberka pod poveljstvom načelnika Mervarja. Poslopje je bilo leseno in je seveda pogorelo do tal, obvarovane pa so bile sosednje stanovanjske hiše. Ogenj je bil gotovo podtaknjen, kar se vidi na tem, da je bilo poslopje ob pol 24. uri, ko so hodili delavci na žago tvrdke Javornik, še nedotaknjeno, malo pred polnočjo pa je pričelo nenadno goreti na vseh straneh in je bila rešitev izključena. Orožništvo je zločincu na sledu.

* **Nesreča ali samomor.** Na domžalskem kolo-dvoru je vlak povozil hlapca Albina Grošlja, zaposlenega pri posestniku in trgovcu Šenici v Domžalah. Grošelj je bil takoj mrtev. Ne ve se, ali gre za nesrečo ali samomor.

* **Najdeno trupelce.** Poljski otroci so te dni v Rinkah našli v Savi trupelce, ki je ležalo v vodi gotovo že več dni. Občinski tajnik je o žalostni najdbi obvestil orožnike v Litiji, ki so po zapiskih ugotovili, da je mala utopljenka 21 mesecev stara Marica Peterneleca, hčerkica kurjača iz Vikerč pod Šmarno goro. 13. t. m. so dekletce doma pogrešili. Ker je Sava v bližini, je otrok nedvomno po nesreči zabredel vanjo in utonil.

* **Iz maščevanja je ustrelil** v soboto v Dovškem pri Senovem kmet Jožef Gošek ženo svojega sosedu Alojza Sevskega, mater osmih otrok. Povod je bila tatvina suhe svinjine pri Gošku ob veliki noči. Gošek je tatvine dolžil Sevskega, a ta je bil pred sodiščem oproščen. Sovraštvo je trajalo naprej in Sevskega nikakor ni mogel prepričati Goška o svoji nedolžnosti. Razen tega je Gošek, ki se je pečal z mizarstvom brez obrtnega dovoljenja, mislil, da ga je Sevskega ovadil zaradi šušmarstva. To ga je tako razburilo, da je vzel samokres in zdivjal k sosedovim, kjer je potem z dvema streloma usmrtil Sevskega. Sirovi zločinec se je sam javil orožnikom.

* **Starega preužitkarja je ubila.** Na Dreselskem vrhu pri Sv. Urbanu je posestnica Marija Heričeva v prepiru trikrat tako udarila 72letnega preužitkarja Josipa Petka, da se je ta zgrudil na tla in kmalu izdihnil. Ubijalko so prijeli.

* **V Ljubljani aretiran zagrebski vlomilec.** Zagrebska policija je že nekaj časa zasledovala mladega moškega, ki ga je osumila več vlovov in tatvin. Policijski organi so izvedeli, da pogosto potuje v Slovenijo. Zato je policija obvestila ljubljansko policijsko upravo ter jo naprosila, naj sodeluje pri zasledovanju vlomilca, ki se je lepo oblačil in gibal v odličnejših krogih. Te dni se je ljubljanskemu detektivu Lavriču zares posrečilo ustaviti osumljenca v Ljubljani. Zadržal ga je na cesti in pozval, naj odide z njim na policijo. Tujec je bil na videz sicer užaljen, vendar pa je detek-

tivu sledil. Na policiji so ga pridržali v zaporu. Iz Zagreba v Ljubljano pozvani detektivi so v njem res spoznali iskanega vlomilca in ga nato odvedli v Zagreb. Na zagrebški policiji je pri zaslišanju priznal, da je izvršil 35 vlomov. Piše se Laufer.

* **Poslanja dva ponarejena tisočaka.** Pred malim senatom v Ljubljani je bila kratka razprava proti brezposelnemu delavcu Jakobu Novaku z Drenovega griča pri Vrhniki. Novak je bil obtožen razpečavanja ponarejenih tisočakov. Lani 16. novembra je prišel k posestnici Antoniji Dolinarjevi na Gori pri Litiji. Posestnica mu je nudila prenočišče. Ko je drugi dan odhajal, mu je pokazala dva ponarejena tisočaka. Hranila je še več takih ponarejencev, ki jih je izdelal znani posestnik Ivan Selan iz Suhadol. Dolinarjeva je mati onih bratov Dolinarjev Avgusta in Ivana, ki sta bila zapletena v Selanov proces in obsojena zaradi razpečavanja ponarejencev pred ljubljanskim okrožnim sodiščem. Dolinarjeva je Novaku rekla: «Tu imaš te podobice! Kar vzemi jih! Jih je bilo še več, pa jih je neko ukradel.» Novak je radosten sprejel ponarejena tisočaka. Iskal je nato prilike, da bi jih na kmetih spravil v promet. Prišel je 19. novembra v Račevo k posestniku Antonu Guzliju in kupil od njega dve zelenki žganja za 60 Din. Ponudil mu je lepo izdelani tisočak, Guzelj ga pa ni mogel izmenjati, zato mu je dal samo 600 Din. Novak je vesel sprejel stotake in pripomnil: «Po ostanek 340 Din pa pridem pozneje. Zbogom, očka!» V Smrečju je še isti dan srečno spravil v denar drugi ponarejeni tisočak. Pri posestniku Janezu Leskovcu je nakupil lesa za 500 Din in Leskovec mu je vrnil iz tisočaka 500 Din. Novak je pripomnil, da pride po les naslednje dni. Pa ga ni bilo. Pred sodniki je Jakob Novak zatrjeval, da je bil v tiski. Sodba: 6 mesecev strogega zapora in denarna kazen 620 Din ali 10 dni zapora.

* **Tatvina krave.** V noči na 9. t. m. je bila posestniku Jožetu Peniču v Podsredi ukradena iz hleva krava. Značilno je, da je to drzno tatvino izvršila 24letna ženska, doma od Sv. Eme, 25 km oddaljene od Podsrede. Tatvica je kravo še tisto noč odgnala na svoj dom. Kravo je orožništvo iz Kozja v drugi noči izsledilo in vrnilo lastniku, a tatvico oddalo v zapore v Kozju.

* **Velika tatvina razstreliva.** Orožnikom je prijavil g. Povalej, trgovec z razstrelivom v Mariboru, da so vlomili neznani tatovi v njegovo municijsko skladišče v šmiklavškem gozdu v bližini vasi Dogoš in odnesli 20 kg rudarskega smodnika, 34 kg titanita in 2000 vžigalnih kapič. Skupna vrednost pokradenega razstreliva je nad 4000 dinarjev. Čudno pa je, da so vlomilci pustili nedotaknjeno večjo množino dinamita. Orožniki so našli na kraju vloma kot edino sled vlomilcev odtrgan črn gumb. Na podlagi tega sledu so bili aretirani trije moški, ki so vlom priznali.

* **Zle posledice domačega prepira.** Posestnik Anton Klemenc iz Dola pri Ljubljani se je sprl z ženo. Prepiru je sledil pretep in žena, ki je bila to pot močnejša, je sunila moža tako močno v trebuh, so ga morali prepeljati v bolnišnico, kjer je umrl zaradi hudih notranjih poškodb.

* **Grd zločinec.** Te dni se je igrala na hišnem pglu z dvema drugima deklicama neka 7letna deklica. Mimo se je pripeljal z avtomobilom neki gospod, ki je povabil otroke na kratko vožnjo z avtomobilom. Deklice so se rade odpeljale z neznanecem, ki je zavozil proti mestnemu parku in mimo Treh ribnikov na samotni prostor. Vse tri deklice je zvalil na travnik ter eni izmed njih priročno drugih dveh storil silo. Deklica je poškodovana. Neznanec je otroke pustil tam, sam se je pa z avtomobilom odpeljal. Policija je zločincu že na sledu.

* **Vlom v Grižah.** V noči na torek 16. t. m. je bil izvršen vlom v trgovino g. Ane Koklove v Grižah pri Zalcu. Vlomilec je s silo odprl izložbeno okno in skrivil debelo železno ograjo. Ko pa je hotel začeti krasti, so ga domači slišali in prepodili. V to trgovino je bilo že pred meseci vlomljeno, a storilca do danes še niso dobili.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

BEGUNJSKE NOVICE.

Begunje na Gorenjskem, maja.

Po toplem aprilu smo dobili deževen maj, kar nekoliko ovira prihod pomladanskih izletnikov. Kljub bolj mili zimi je bila smuška sezona precej živahna. Sportni klub «Begunje» je priredil dobro uspelo tekmo v teku in skokih na lastni skakalnici. Se večja pa je bila udeležba na medšolski tekmi mladih smučarjev osnovnih šol iz Begunj, Mošenj in Lesc. Velik uspeh je dosegla Špicarjeva «Miklova Zala» na gasilskem odru v Begunjah kakor tudi na Sokolskem odru v Ljubnem. Igralci in igralki (okrog 50) so po večini člani Smučarskega kluba. Po sodbi občinstva je bila igra izvedena prav dobro.

Dne 7. t. m. smo v Begunjah ustanovili močno strelsko družino. Streljanje pričnemo takoj, ko nam zveza nakaže puške in municijo.

Dolina Draga ima vedno več obiskovalcev. Prav v tem času je kar posejana s planinskim cvetjem, kakor z avrikli, modrim sviščem, dišečim volčinom in drugimi. Škoda le, da se preveč tega cvetja pokonča. Velikanski šopki in polni nahrbtniki niso v čast in občudovanje.

Nova koča na Begunjščici bo kmalu ugotovljena. Nudila bo turistom dosti prostora in udobnosti. S tem se bo povzdignil tudi obisk, ki prejšnja leta v stari koči ni bil najboljši. Zgraditev modernega kopališča v Begunjah še vedno čaka boljših časov. Potrebno bi bilo splošno prepričanje, da je kopališče za naš letoviški kraj res nujna potreba. Brez denarnih žrtev vseh zanimancev seveda ne bo šlo. Sportni klub «Begunje» upa, da mu bodo priskočili na pomoč odločilni činitelji in pripomogli k uresničenju načrtov za bližnjo bodočnost. Razširjenje in poprava avtomobilske ceste, povečanje koče in gradnja manjšega bazena za kopanje so najnujnejše potrebe.

Gospodarska stiska tudi nam ni prizanesla. Najbolj se pozna na zastoju lesne trgovine, zaradi česar so gozdni delavci najbolj prizadeti, a tudi kmet, ker mu les ne dá nikakih dohodkov. Kljub stiski se gradbena delovnost ni čisto ustavila. G. Kolman gradi novo hišo v domačem slogu na polju za kaznilnico. V kratkem se prične gradnja nove hiše g. Škofa iz Ljubljane v gozdu nad Zgošo. Baje bodo gospodje lovonajemniki iz Beograda gradili večjo lovsko vilo v Dragi. Nasprotno bo sreski cestni odbor najbrže še to sezono podrl stanovanjsko hišo, ki zapira cesto v zgornjem koncu Begunj. Obeta se nam tudi razširjenje banovinske ceste nasproti osnovni šoli z umaknitvijo kaznilničnega zidu. Vsa ta dela moramo le pozdraviti.

LEPO ZAKLJUČNO SLAVJE GOSPODINJSKEGA TEČAJA V LESCAH.

Lesce, maja.

V šoli Nj. Vis. kraljeviča Andreja v Lescah se je predzadnjo nedeljo popoldne vršilo lepo slavlje zaključka gospodinjske šole. V gospodinjski šoli, kjer je bila prirejena razstava gospodinjskih in ročnih izdelkov, so se zbrali gg. zastopnik bana načelnik kmetijskega oddelka inž. Zidanšek, referent za kmetijsko šolstvo svetnik Krošelj, sreski načelnik dr. Vrečar, kmetijski sreski referent inž. Rataj, župnik Avsec, šolski upravitelj Knez in učitelj Rutar in voditeljica tečaja Jegličeva in Čibejeva, ki jih je pozdravil župan g. Ivo Ažman. Zahvalil se je vsem, zlasti banski upravi, učiteljicami in predavateljcem in poudaril, da dobra gospodinja drži tri ogle pri hiši. Izrazil je upanje, da je tudi ta tečaj dosegel svoj smoter. Nato je govorila voditeljica tečaja gđ. Jegličeva o poteku tečaja. Za njo je povzel besedo g. inž. Zidanšek, ki je v daljšem govoru obrazložil važnost gospodinjskega tečaja za dekleta, ki bodo bodoče gospodinjice in matere. Čestital je v imenu banske uprave vsem, ki so pripomogli, da se je ta gospodinjski tečaj z razstavo tako lepo končal. Na

kratko je potem govoril sreski načelnik g. dr. Vrečar, ki je naglašal, da so te vrste tečaji za podeželska dekleta najvažnejše šole, iz katerih izhajajo dobre gospodinjice.

Dekleta so zapela še nekaj pesmic in povabila goste v drugo sobo na malo južino. Za tem so si gostje ogledali novo šolsko poslopje in se o njem zelo pohvalno izrazili. Dalje so si ogledali tudi gledališko dvorano, kjer se je predvajala igra «Rodoljub iz Amerike».

Za spomin na ta lepi dan je fotograf g. Vengar vzel na ploščo obiskovalke tečaja in goste. Dekleta so se razšla z radostnimi obrazi in se ob slovesu prav lepo zahvaljevala vsem, ki so omogočili ta gospodinjski tečaj.

ČVRSTO GIBANJE VSEDRŽAVNE STRANKE V ŠMARSKEM SREZU.

Šmarje pri Jelšah, maja.

V nedeljo dne 7. t. m. je krajevna organizacija JRKD v Zibiki sklicala zborovanje v prostore g. Stipčiča. Na zbor je povabila tudi narodnega poslanca g. Vekoslava Spindlerja. Zbralo se je več sto mož in mladeničev iz vse župnije in nekaj tudi iz sosednjih župnij. Zborovalci so z zanimanjem poslušali poročilo svojega poslanca, ki je razpravljal predvsem o perečih gospodarskih vprašanjih, in so mu izrekli soglasno zaupnico. Po zborovanju se je g. poslanec tudi še bavil v razgovorih z raznimi krajevnimi vprašanji, zlasti gospodarskega značaja.

Iste dne popoldne je imela krajevna organizacija JRKD pri Sv. Stefanu letni občni zbor v prostorih g. Pungerske. Udeležilo se ga je okrog 80 članov. Tudi tukaj je po izvršenem občnem zboru, na katerem je bil z majhnimi izpremembami izvoljen prejšnji odbor z g. županom na čelu, poročal narodni poslanec g. Spindler in tudi dajal pojasnila na mnoga vprašanja, ki so jih zborovalci stavili. Tudi na tem zboru mu je bila izrečena zaupnica.

V nedeljo 14. t. m. se je vršila v Šmarju pri Jelšah seja širšega sreskega odbora JRKD, katere se je udeležila večina odbornikov in narodni poslanec g. Spindler. Po izvolitvi izvrševalnega odbora in po odobritvi ustanovitve okrajnega pododbora JRKD za kozjanski okraj se je vršila obširna razprava o delovnem programu v teku bodočih mesecev in o denarnih sredstvih, potrebnih za to delo. Sprejeti so bili zadevni sklepi.

V nedeljo 21. t. m. se je vršil zbor v Dobju, a v teku naslednjih tednov se bodo vršili v srezu še naslednji zbori: 25. t. m. pri Sv. Florijanu in v Zetalah, 28. t. m. pri Sv. Petru pod Svetimi gorami in v Zagorju, 5. junija v Rogatcu in Kostivnici, 11. junija v Ponikvi in Lembergu, 15. junija v Koprivnici in Križah, 18. junija v Bučah in Viršanju, 25. junija pri Sv. Vidu pri Grobelnem in v Pristavi, 29. junija v Slivnici in Prevorju. Pripravlja se nadalje dvoje velikih zborov, in sicer eden v avgustu v Mestinju in drugi v začetku septembra v Rogaški Slatini.

ZBOROVANJE PODRUŽNIC KMETIJSKE DRUŽBE IZ ŠMARKEGA SREZA.

Šmarje pri Jelšah, maja.

Za nedeljo 14. t. m. je sklicala Kmetijska družba zborovanje svojih podružnic iz šmarskega sreza. Zborovanje se je vršilo v dvorani g. Habjana in se ga je udeležilo krog 150 podružničnih zastopnikov in drugih zanimancev iz vsega sreza. Otvoril in vodil je zborovanje predsednik podružnice v Šmarju, župan okoliške občine gosp. Miha Skale, ki je predvsem pozdravil g. sreskega načelnika, dalje ravnatelja Kmetijske družbe g. inž. Ferlinca, šmarskega rojaka, narodnega poslanca g. Spindlerja in druge.

Novi ravnatelj Kmetijske družbe g. inž. Ferlinca, od zborovalcev toplo pozdravljen, je v daljšem govoru obrazložil program družbe, zlasti v pogledu vnovčevanja kmetijskih pridelkov, predvsem živine, krompirja, fižola, sadja, grozdja, vina. Poudaril je potrebo zaupanja kmečkega na-

roda v družbeno delo in potrebo krepke organizacije v podružnicah.

Sreski kmetijski referent g. Strašek je podal sliko gospodarskega stanja v srezu in očrtal najnujnejše potrebe kmečkega prebivalstva.

Narodni poslanec g. Spindler je v krajšem govoru izrazil veselje nad dejstvom, da se tudi med kmetovalci šmarskega sreza začenja v večji meri budit zadržano zavest. Izrekel je prepričanje, da bo Kmetijska družba zlasti pod novim vodstvom razumela velike naloge, ki jo čakajo, in da bo posvečala tudi posebno pozornost potrebam kmetijstva v šmarskem srezu. Tudi on je poudaril potrebo trdne organizacije v podružnicah, ker bo le tako mogoče uspešno delo za dosego stavljenih ciljev.

V daljši razpravi, katere so se udeležili v odličnem številu zastopniki podružnic, se je zlasti dalo mnogo dobrih nasvetov glede poglobitve organizacije družbe v srezu in s tem poglobitve njenega dela za koristi kmečkega naroda v srezu. Prepričani smo, da bo to zborovanje rodilo dobre sadove za blagor kmeta v šmarskem srezu.

SMRT DOBREGA PRIJATELJA «DOMOVINE».

Žiri, maja.

V sredo 17. t. m. je umrl v Žireh po daljšem bolehanju posestnik in gostilničar g. Ivan Kavčič, po domače Katrn, star 68 let. Pokojnik je bil od svoje mladosti naprednega prepričanja in odločen Jugosloven. To svoje prepričanje je tudi povsod in nasproti vsakomur kazal brez strahu in evinkov.

Da so Žiri tako napredne, je kolikor toliko tudi njegova zasluga. V njegovo hišo je zahajal pokojni dr. Tavčar, če se je mudil v Žireh. Pred vojno in tudi že po njej so se vršili sestanki in shodi pod njegovo streho. Tako sta imela tu velik shod l. 1925, pokojni minister dr. Žerjav in sedanjí minister g. dr. Kramer.

Razume se, da je bil pokojnik naročnik na napredne liste, posebno je bil vnet za «Domovino». Bil je član naših naprednih društev, gasilnega društva in Sokola. Gasilci iz Žirov in Dobračeve in Sokoli so ga poleg velikega števila domačinov v petek popoldne spremili na njegovi zadnji poti na Dobračevo v krajih. Vsi tri društva so mu poklonila vence. Zapušča dva sina, ki sta oba inženjerja, in štiri hčere, ki so vse poročene. Kakor oče so tudi otroci trdnega sokolskega mišljenja. Možu kremenitega značaja bodi ohranjen blag spomin!

NAŠI NA TUJEM

PISMO NAŠIH RUDARJEV IZ AVSTRIJE.

Fohnsdorf, maja.

Ker v domovini ni zadosti dela, je nas slovenskih rudarjev na tisoče v tujini. V Avstriji nas je že dolgo vrsto let precejšnje število. Gospodarska stiska je prišla tudi med nas. Odpustitve rudarjev so na dnevnem redu. Ker je pa slovenski rudar dober delavec, so nas premogokopne družbe vedno rade obdržale v službi. Zdaj pa je naenkrat prišel z Dunaja odlok, da se morajo odpustiti vsi rudarji, ki so jugoslovenski državljani, češ, da tudi jugoslovenska oblastva onemogočajo avstrijskim državljanom zaposlenje v Jugoslaviji.

Ko se je nam rudarjem to sporočilo, smo takoj poslali odposlanstvo v Gradec na naš konzulat z vprašanjem, kaj naj zdaj storimo. Dosti nas je takih, ki smo v najboljših letih in smo voljni, prijeti za vsako delo v domovini, ali večina je takih, ki so v tujini osiveli in jih ne vzame nobeno podjetje več v delo. Kaj bo s temi? Tukajšnja premogokopna družba jim še kljub starosti ne dovoli upokojenja.

G. konzul je vzel našo prošnjo na znanje in je obljubil posredovanje v Beogradu. Če se jugoslovenska oblastva odločijo k temu, da dovolijo Av-

strijem zaposlenje v Jugoslaviji, bomo tudi mi rešeni. Doma za nas v tej stiski gotovo tudi ni dela. Razen tega se nam ni lahko seliti v domovino, ker naše družine ne znajo slovenskega jezika.

PISMO IZ WESTFALSKE.

Gladbeck, maja.

Kriza še ni prenehala, vendar pa se zdaj glede podpor ne delajo prav nikake razlike med nami in domačini. Prvega maja smo tukaj prav svečano proslavili delavski praznik. V sprevedu so bili vsi delavci, rokodelci in vse uradništvo.

V nedeljo 30. aprila je imelo naše društvo zborovanje. Prav tako je tedaj zborovalo Žensko narodno društvo kraljice Marije. Posetili so nas konzul g. dr. Rybař, izseljenski komisar g. Goričar, g. Bolha in g. Šteh, ki se jim najtopleje zahvaljujemo za obisk in za lepe govore.

Najprej je izpregovoril konzul g. dr. Rybař in nam obrazložil, da je jugoslovenski konzulat v Düsseldorfu naša hiša, na katero naj se obrne vsakdo, ki ima kakšne upravičene prošnje. Gospod konzul da je pripravljen vsakomur pomagati, kolikor je v njegovi moči. Rojaki so ga pozorno poslušali, saj so ga prav lahko razumeli, ker jim je govoril po domače, v slovenščini. Naši jugoslovenski vladi smo prav hvaležni, da imamo za konzula in izseljenskega komisarja ožja rojaka, ki poznata naše razmere in naše težnje.

Za g. konzulom je govoril komisar g. Goričar in nas opominjal, naj se tu v tujini ne vmešavamo v politiko, ki se nas prav nič ne tiče. Kdor to počne, je sam kriv, če ga potem izženejo. Izgona si v teh hudih časih pač nihče ne želi.

Potem je izpregovoril g. Bolha, da se odpelje 10. maja odposlanstvo več rojakov v Jugoslavijo k proslavi 25letnice Narodne strokovne zveze. Obenem je obljubil, da bo v domovini posredoval glede taks za potne liste, kar že vsi težko pričakujemo. Odposlanstvu, ki je zdaj že v domovini, želimo čim več uspehov.

Iz Norande (Kanada) nam pišejo: Pod sliko našega pevskega društva «Zvona», ki jo je prinesla «Domovina», so izostala (po pomoti. Op. ur.) naslednja imena: Martin Gosenca (Metlika), Alojzij Saje (Semič), Josip Gregorič (Ambrus), Feliks Perko (Zdenska vas) in Franc Perhaj (Rašica).

Iz Riom ès Montagne (Francija) nam pišejo: Tudi tu daleč v Franciji nas je nekaj Slovencev in Slovenk, ki pozdravljamo vse cenjene bralce in bralke «Domovine», posebno pa prekmurske fante in dekleta: Sidika Gombacova (Zemavlj), Gizela Kruplivnikova, Danica Mitičeva (Glin) in Viktorija Kovačeva (Vučja Gomila).

Banka Baruch 15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrší vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Kipnik iz rezancev. Skuhaj v treh četrtih litra mleka, kateremu dodaš tri kocke (ali žličke) sladkorja in malo soli, 20 dek dobro posušenih rezancev. Ko so kuhani, jih postavi na hladno, da se ohladijo. Medtem pripravi tole kremo: Zmešaj v loncu dve jajci, deset dek vanilijevega sladkorja in kavno žličko moke. Ko narase, prilij četrt litra mrzlega mleka, da se zmes zgosti. Ko je krema dosti gosta, stresi rezance v dobro po-

mazano kozo, nanje pa polij kremo. Peči v pečici približno pol ure, da lepo zarumeni. Ko je kipnik pečen, ga posuj s stolčnim sladkorjem in daj na mizo.

Nadevana jajca. Skuhaj trdo pet jajc. Kuhana in olupljena jajca prereži po dolgem na dvoje. Rumenjake in dve oprani sardeli pretlači skozi sito. Potem zmešaj osem dek sirovega masla in eno deko gorčice; ko je dobro zmešano, primešaj še pretlačene rumenjake in sardele in s tem nadevom napolni prerezane beljake, po vrhu pa natresi sesekljanih kaper.

Jagode v smetani. Četrť kile jagod in 20 dek sladkorja mešaj toliko časa, da se jagode popolnoma razpuste. Naredi iz štirih beljakov sneg, primešaj dve deki želatine, raztopljene v dveh žlicah mlačnega čaja, in to primešaj jagodam, potem primešaj še osminko litra sladke stolčene smetane. Skledo namaži z oljem, stresi pripravljeno zmes vanjo in postavi na led ali hladen prostor, da se strdi. Ko je zadosti strjeno, stresi na krožnik in okraši s stolčeno smetano, ki ji primešaj nekoliko vanilijevega sladkorja. Čez vse to pa natresi jagod.

Praktični nasveti

Črnilo, ki se je zgostilo, naredimo spet porabno, ako prilijemo malo vroče vode ali pa navadnega kisa. Mrzle vode pa ne smemo prilivati, ker nam ta črnilo le pokvari.

Kadar se ubije kakšna posoda iz porcelana ali stekla in se zdrobi na neštnevilne drobce, se ti drobci težko poberejo, odnosno pometejo. Da zanesljivo poberejo vse drobce, zlasti z lesenih tal, zmočimo volneno krpo, jo iztisnemo in tako pobrišemo steklene drobce. Le tako zanesljivo odstranimo vsak drobec, ki se kaj rad zapiči v tla in se pri pomivanju poda lahko rani roka ali pa tudi bosa noga. Krpo, s katero smo pobrali drobce razbite posode, dobro izperimo, da ne ostane kaj stekla na njej. Najbolje je rabiti kako staro krpo, ki jo potem sežgemo.

Če je fižol ali grah že zelo star, se zelo nerad skuha, četudi ga čez noč namočimo. Ako pa dodamo nekoliko (žličko) jedilne sode, se bo skuhal v običajnem času.

Ako se ubije petrolejska svetilka in se razlije goreči petrolej po tleh, ga polij z mlekom. Ako ga poliješ z vodo, se plamen le še bolj poživi. Najbolje pa je potresti goreči petrolej s pepelom, ki plamen takoj uduši.

Pri lupljenju ali rezanju čebule ostane na rokah neprijeten duh, ki ne izgine kljub skrbnemu umivanju. Ako pa dodamo topli vodi nekoliko soli in si v taki vodi umijemo roke in potem še z milom v mrzli vodi, bo duh po čebuli izginil.

Pri krpanju lukenj v nogavicah ali v perilu ne smemo luknje preveč skupaj zvečti, to se pravi, ne smemo niti preveč zategniti, ker se prejica, s katero krpamo, pri pranju včasih zelo skrči, okrog zakrpane luknje pa se naredijo nove luknjice.

Listnica uredništva

Karlovac. Če se mož tako dolgo ne javi, so obrnite na domače sresko načelstvo, pri katerem zaprosite, da se uvede postopek glede razglasitve za mrtvega.

Knežja Lipa. Javite to oblastvu, če je res tako. V list to ne spada, ker je žaljivo.

Kranj. Žal, po pomoti izpuščeno, a rokopisa ni več.

Ljutomer. Prepozno prejeli.

Roubaix. Pojdite na konzulat in povejte tam mirno, zakaj Vam naj zapišejo krstno ime tako, kakor želite. Tudi pišete lahko v tem smislu na konzulat. Mislimo, da Vam bo konzulat brez ugovora ustregel.

Vače. Da bi v kak rudnik v Srbiji odpotovali fantje brezplačno, nam ni znano. Seveda, kar se dela tiče, je slaba v vsej naši državi, a še slabše v tujini. Kdor količkaj more, naj vztraja doma in počaka, da se obrne na bolje.

Zakaj
glas-
bila
samo
iz
Celja?

Ker jih ima Trgovski dom

Sterni

Celje št. 97

veliko zalogo in zelo poceni. Zatorej, če hočete dobro kupiti, pišite še danes po ilustrirani cenik in prepričani boste o veliki izbiri ustnih in ročnih harmonik, tamburic, mandolin, violin, gitar, citer, gramofonov, plošč in drugih glasbil v priznani dobri izvedbi. Šole za vse instrumente.

Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.
Veliki ilustrovani cenik zastoj.

ZANIMIVOSTI

× **Velika beda v Italiji.** Toliko resnične siromašnine, kolikor je je v Italiji, najbrž ni nikjer na svetu. Splošna gospodarska stiska je udarila Italijo mnogo bolj kakor večino drugih držav, vsekakor pa neizmerno huje kakor Jugoslavijo. Izvoza danes iz Italije skoro ni več. Južno sadje je postalo razkošje, ki se mu odreka svet v svojih gospodarskih stiskah, a italijanski industrijski proizvodi le težko tekmujejo ali pa sploh ne morejo tekmovali z izdelki starejše industrije drugih držav. Izseljevanje se je preobrnilo v vračanje izseljencev in izseljenke denarne pošiljke čisto izostajajo. Kar danes še daje Italiji ono malo dejanskega življenja, je edinole še tujski promet. Rim sam živi od osrednjih uradov, tujcev (zlasti rimskih romarjev) in pa od miloščine. Ako upoštevamo znano dejstvo, da je ogromna večina rimskega prebivalstva protifašistična in da fašistična dobrodelnost ne gre tako daleč, da bi se usmilila tudi nasprotnikov, si lahko izračunamo, da je v Rimu najmanj 15.000 rodbin, ki si niti za velikonočne praznike niso mogle iz lastnih sredstev privoščiti kosila. Prištejmo še one tisoče rodbin, ki trajno živijo od podpore raznih javnih in zasebnih ustanov, pridemo do porazne ugotovitve, da je najmanj ena petina rimskega prebivalstva navezana za svoje preživljanje na tujo podporo, pri čemer more seveda samo živovariti, ne pa živeti. Še huje kakor v Rimu je po drugih italijanskih mestih. Vsak dan se širijo vesti, da je prišlo tu ali tam do izgrediv gladujočih. Marsikje gladujoči oplenijo trgovine. Točnih poročil o vsem tem ni mogoče dobiti, ker listi ne smejo ničesar pisati in bi bil zelo kaznovan tudi vsak zasebnik, ki bi ga zalotili, da kaj takega pripoveduje. Zato se povsod o vsem tem le šušlja.

× **Bencina je samo še za 20 let.** Strokovnjak v petrolejskih zadevah Gartias je preračunal, da znašajo zaloge petroleja na vsem svetu 24 in pol milijarde sodov (vsak sod drži 151 litrov). V letu 1932. je svet porabil 1-2 milijarde sodov petroleja, to se pravi, da bodo zaloge petroleja v 20 letih pošle. Morda bo podjetni zemljan med tem časom odkril nove petrolejske vrelce. Kljub temu pa se mora človeštvo čimprej pripraviti na

to, da prične krmili motorje s kakim drugim gorivom in ne z bencinom.

× **Svet potrebuje več kinina.** Komisija zdravstvenega oddelka Društva narodov, ki ji je bila poverjena naloga, ugotoviti, kako je na svetu razširjena malarija, in organizirati pobijanje te zahrbtnje bolezni, pravi v svojem poročilu, da se izdeluje na svetu premalo kinina. Razen tega je to neprecenljivo sredstvo predrago in zato siromašnim ljudem komaj dostopno. Svetovna proizvodnja kinina je omejena s svetovnim monopolom proizvajalcev, ki hočejo s tem preprečiti pocenitev kinina. Torej celo pri tako važnem zdravilu, kakor je kinin, ima svoje prste vmes špekulacija. Posledica je, da je ponudba kinina manjša od povpraševanja in da nekatere države kinina sploh ne morejo kupovati, ker je predrag. Zato hoče Društvo narodov nadomestiti kinin s cenejšim sredstvom, s tako zvanim totakvinom. Malarija pobere vsako leto nad dva milijona ljudi in med njimi je mnogo takih, ki bi jih lahko s kininom rešili.

× **Vse ribe v afriškem jezeru Nahiri so poginile.** Jezero Nahira v Tunisu se je pred tedni izpremenilo v pravo pokopališče rib. Vse ribe v jezeru so poginile. V začetku si niti strokovnjaki niso mogli razlagati tega nenavadnega dogodka. Šele natančna preiskava je dognala, da so ribe poginile zaradi tega, ker se je količina kisika v vodi zelo zmanjšala. Učenjaki so namreč dognali, da en liter te vode vsebuje komaj 1 do 2 kubična centimetra kisika, medtem ko en liter morske vode vsebuje 6 kubičnih centimetrov. Ribe so se torej v vodi zadušile.

× **S podmornico na severni tečaj.** Hubert Wilkins, vodja znamenite skupine s podmornico proti severnemu tečaju, pripravlja za prihodnje leto nov poizkus te vrste. V Ameriki je dobil ljudi, ki so pripravljeni priskrbeti denar za njegov smeli poizkus. Te dni se je vrnil na Angleško in je ob tej priliki novinarjem govoril o svojih načrtih. Pravi, da bo nova podmornica v Zedinjenih državah zgrajena nalašč za potovanje do severnega tečaja. Pot bo trajala dva meseca in Wilkins računa, da bo potovala 2000 km pod ledovjem. Prepričan je, da bo s to podmornico dosegel svoj smoter in odprl svetovnemu prometu nove možnosti.

× **Otok samomorilcev.** Blizu tokijskega pristanišča je v morju otoček Ošida, na katerem je ognjenik z odprtim žrelom. To je bil prvotno zelo priljubljen kraj, kamor so hodili prebivalci Tokija na nedeljske izlete. Zadnje čase se pa na otoku vedno bolj množe samomori. Ljudje, ki so se naveličali življenja ali pa ki jim je postalo življenje prehujo, hodijo na otoček, kjer se jim zdi najpripravnější kraj za samomore. Letos je skočilo v žrelo že 35 samomorilcev. Tokijska policija je poizkusila napraviti samomorom na otočku konec. Zasedla je otoček in vsak, ki je prispel nanj, je moral dokazati, da ima na otočku opravke. Okrog žrela je policija zadnje čase aretirala 150 sumljivih ljudi in prepričana je, da je bilo med njimi najmanj polovica takih, ki so si hoteli končati življenje. Zdaj so pa nastopili s protestom lastniki kramarskih stojnic in točilnic na otočku, ki so delali zlasti ob nedeljah prav dobre kupčije. Zadnje tedne ne iztržijo niti tretjine tega, kar so prej; zato zahtevajo, naj policija svoje ukrepe opusti.

× **Solnca v vesoljnosti.** 600krat hitreje kakor najhitrejši brzi vlaki drvi naše solnce z vsemi svojimi spremljevalci skozi vesoljnost. Če si predstavimo, da njegova snov obsega 350.000 zemskih krogel, bomo razumeli, kako ogromne so sile, ki gibljejo plamenico naših dni v brezmejnem prostoru. Toda naše solnce spada med manjše zvezde v prostoru in njegova hitrost med srednje hitrosti. 20krat hitrejši je med nebesnimi tekači Arkturus, ki drvi po Koboldovih računih z nepojmljivo hitrostjo 415 km na sekundo, to je 10.000krat hitreje kakor najhitrejša lokomotiva in 400krat hitreje kakor izstrelki modernih topov. Pri tem je Arkturus 80.000krat večji od našega solnca in bi imel dovolj prostora za 105 mili-

jarde zemskih krogel. Vse druge zvezde, katerih hitrost nam je znana, so pač počasnejše od Arkturusa, a se lahko kosajo s solncem. Zvezda Betelgeuze, ki ima dovolj prostora za 27 milijonov solčnih obel, predurvi v eni uri 61.000 km. Sirius pa opravi na sekundo 8 km. Strašna je misel, da bi utegnili velikani s temi brzinami trčiti drug v drugega. Toda ta bojazen je odveč, kajti zvezde so tako na redko posejane v vesoljnosti in so tako daleč druga od druge, da moreta po računih zvezdoslovcev trčiti dve solnci drugo v drugo komaj vsakih 1800 trilijonov let.

× **Ameriški izum za zaščito sodnikov.** Gre za zaščito sodnika v sodni dvorani pred napadi. Pred sodnikom leži jeklena plošča, ki se bliskovito dvigne in ga zakrije, če bi hotel kdo streljati po njem. Napadi na sodnike so zlasti v Ameriki pogosti, pa tudi v Evropi jih je bilo že več. Jeklena zaščitna plošča se dvigne s pomočjo posebnega mehanizma, ki ga požene sodnik s tem, da pritisne na gumb.

× **Dekle je ugrabilo fanta.** Pripetilo se je to v neki vasici blizu Aten. Tam se je zaljubila posetnikova hči Georgita Augberisova v mladega pastirja, ki je pasel ovce njenega očeta. Toda pastir Athanasius ni bil nič kaj navdušen, ko je izvedel, da je gospodarjeva hči zaljubljena vanj. Vedel je dobro, da bi ga gospodar ne maral za zeta, in zato je zaljubljeno dekle zavračal. Reč se je razpletla tako daleč, da je fant stopil pred gospodarja in mu potožil, da nima miru pred njegovo hčerko in da ne more paziti na ovce, ker neprestano sili vanj. »Ukvarjati se moram z njo, ta čas se pa ovce razbeže na vse strani«, je potožil gospodarju. Kmet se je razjezil na svojo hčerko in prepovedal ji je potikati se po pašnikih. Toda ljubezn si ne dá ukazovati, najmanj pa od očetov, ki jo imajo že davno za seboj. Nekega večera, ko je solnce pravkar zahajalo za gore, je pobrala Georgita očetu iz predalčka ves denar, vzela je tudi njegov revolver in jo ubrala za pastirjem. Na pašniku je namerila nanj revolver in zaklicala: »Z menoj pojdeš, ali te pa ustrelim!« Pastir se je dal ugrabiti in odšla sta daleč od doma, toda kmalu ju je izsledila policija in ju privedla nazaj.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Neprijetna raztresenost.

Profesor je povabljen na kosilo. Juha je slaba. V svoji raztresenosti misli profesor, da je doma in da so navzočni njegovi gostje. Zato vstane in pravi: »Oprostite, gospoda, da je juha tako slaba. Moja žena je namreč bolna in je morala ostati v postelji.«

Odločna strojepiska.

Ravnatelj: »Gospodična, saj vi niti traka ne znate spraviti v pisalni stroj.«

Strojepiska: »Oprostite, gospod ravnatelj, kaj mislite, da je znal Paderewski uglasti klavir?«

Dobri prijatelji.

A: »Odkar je Melhijor izgubil vse svoje premoženje, je izgubil tudi polovico prijateljev.«

B: »A druga polovica?«

A: »Ti še ne vedo, da je ob vse premoženje.«

Tehtal se je.

A: »Danes sem se tehtal. Pomisli, kar 80 kilogramov tehtam.«

B: »Toliko? Bržkone nisi slekel debele suknje.«

A: »Seveda sem jo, le v rokah sem jo držal.«

Sram ga je bilo.

Sodnik: »Če torej niste hoteli ukrasti kopajoči se dami obleke, kakor pravite, zakaj ste zbežali, ko je prišla iz vode?«

Obtoženec: »Oprostite, gospod sodnik, sram me je bilo.«

**Najuspešnejše sredstvo za
rejo domačih živali je
brezdvomno**

MASTIN

Lekarna Trnkóczy
(zraven rotovža)
Ljubljana 66

GOLŠA, DEBEL VRAT

Je obolenje ščitne žleze, ki je je treba pravočasno zdraviti, ker se sicer delovanje tega važnega organa v njegovi funkciji kot zaščita proti strupom vse bolj ovira, zaradi česar nastopijo zelo neprijetni, a često tudi nevarni pojavi. Zdravniška znanost je ugotovila, da delujejo soli, ki vsebujejo jod, izredno dobro pri raznih oblikah golše. Mnogoštevilni bolniki so ugotovili pri uporabi zelo preprostega

DOMAČEGA ZDRAVLJENJA S PITJEM nagel in povsem neškodljiv vpliv na bolezen. Vsakdo, ki ima golšo ali debel vrat ali otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, ki jo pošljemo

VSAKOMUR BREZPLAČNO.

Zadošča dopisnica.

Poštno zbiralno mesto:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 91.

132

V šoli.

Učiteljica zbira osebne podatke o učencih. «Kaj je tvoj oče, Mihec?» vpraša enega.

«Jaz še nobenega nimam, dobim ga šele prihodnji teden», je menil Mihec.

Napredek.

A: «Ali je vaša gospa kaj napredovala v petju, gospod ravnatelj?»

B: «Seveda. Včeraj sem si prvič lahko potegnil pavolo iz ušes.»

On in ona.

«O, moja zlahtna rožica!» je vzdihnil Miha, ko je objel svojo Nežo.

«O, moj osat!» je odvrnila Neža svojemu neobrite mu Mihi.

Nerodna samohvala.

Študent stricu, ki ga je prišel obiskat: «Ko posije solnce zjutraj v mojo sobo, sedim že za mizo in se učim.»

Stric, ki je opazil, da leži soba proti zapadu: «No saj pa je že tudi skrajni čas.»

Ljudska Samopomoč v Mariboru

mi je izplačala po smrti g. Mihaela Kovačiča pripadajočo podporo točno in kulantno, za kar se ji iskreno zahvaljujem. Hkratu to ustanovo vsakomur priporočam.

Drenik, dne 13. maja 1933.

JULKA LUPŠE.

Pred nakupom za birmo ne premišlajte, kje si boste dobavili poceni blago ali storjene obleke in obleke, svilene robce, klobuke, nogavice, čevlje, ampak se podajte ali pišite po vzorce in cenik Trgovskemu domu

Sternecki

Celje št. 97,

kateri Vam nudi gorenje predmete v veliki izbiri, po najnižjih cenah in v dobri kakovosti. Obleke se izdelujejo po meri v lastni tovarni.

ZA LEPE SOLNČNE DNEVE

PEKO

125

Damska sandaleta v vseh barvah z usnjeno podlogo.

95

Ženske opanke v najsolidnejši izdelavi. Iste v raznih deseni za Din 115— in 125—.

80

Ženski izrezani, platneni čevlji. Iste v raznih kombinacijah z visoko peto za Din 95—.

55

Za našo deco močne sandalice, podložene z usnjem. Št. 26—28 Din 65—, št. 29—30 Din 75—.

35

Št. 18—27. Za deco, iz platna z usnjem podplatom. Št. 28—35 Din 55—.

125

Moški platneni čevlji s kromovim podplatom v brezhibni izdelavi; isti tudi v sivi barvi.

135

Moški letni čevlji iz usnja z usnjeno podlogo. Slični v raznih barvah Din 125—, 135—, 145—.

195

Ženski čevlji iz prvovrstnega belega usnja v raznih edinstvenih kombinacijah.

Okusna izbira nogavic, kopit in drugih potrebščin. «Peko»-kreme, politure itd. Vam jamčijo le pod pristno znamko «PEKO» za trajnost oblike, lep sijaj in izgled čevlja.

29.-

Vrsta 242

Otroški telovadni čevlji s prožnim kromovim podplatom. Potrebni za telovadbo v šoli, pri Sokolu in sploh za vsako gimnastiko. Ženski Din 35.-.

35.-

Vrsta 3661-00

Vašim ljubljencem to visoke čevljičke iz rjavega boksa s podplatom iz krupona. Lahki in udobni.

45.-

Vrsta 2942-00

Zračne in lahke sandale s crep-gumijastim podplatom. Za tople sončne dneve neizogibno potrebne vaši deci.

49.-

Vrsta 5851-30

Vašim otročičem najlepše. Ti čevljički iz laka ali rjavega boksa so kot ustvarjeni zanje.

69.-

Vrsta 5842-40

Št. 27-34. Deklicam te udobne fleksibilne čevljičke iz laka ali rjavega boksa.

ZA TOPLE DNEVE NOVE ČEVLJE 69.-

Če menjate večkrat obutev in nogavice, prihranite veliko denarja, razen tega se pa počutite vedno sveži in razpoloženi. Preskrbeli smo naše prodajalne z letno obutvijo za vso družino in z nogavicami v vseh modnih barvah in desenh.

Plata

35.-

Vrsta 4462-29

«Sportke.» Idealen in najcenejši čevlji za vse panoge sporta, turistik in razne igre.

49.-

Vrsta 3335-11

Primerni in trpežni čevlji iz sivega platna z gumijastim podplatom in prav tako peto. Za lepe solne dneve.

89.-

Vrsta 2947-00

Lahke fleksibilne sandale s crep-gumijastim podplatom. Ne žulijo ne nog ne žepa. Ženske Din 59.-.

89.-

Vrsta 2945-11

Za vsakdanjo nošnjo te črne ali rjave čevljičke iz boksa. Polvisoka usnjena peta. Iz laka Din 99.-.

129.-

Vrsta 1805-68

Model sezone: Črn lak, kombiniran s semišem. Iz ševroja Din 149.-.

99.-

Vrsta 1645-05

Preprost, toda okusen čevljiček iz laka ali prvovrstnega črnega ali rjavega boksa.

149.-

Vrsta 9505-97

Vedno elegantni salonski čevljički iz ševroja z diskretnim okrasom. Iz laka Din 129.-.

89.-

Vrsta 1937-21

Polčevlji iz močnega boksa s prožnim gumijastim podplatom. Za vsakdanjo nošnjo. Imamo črne in rjave.

149.-

Vrsta 1637-80

Polčevlji iz prvovrstnega telečjega boksa, okrašeni s perforacijo. Zelo primerni za sportno obleko. Lakasti za isto ceno.

Delo

v današnjih hudih časih si preskrbi še najlažje vsakdo s tem, da si uredi doma nekako domačo pletilnico. Mi nudimo delo vsakomur na ta način, da odvezujemo izdelane pletenine, dobavljamo prejo in izplačujemo mezdo za pletenje. To potrjuje mnogo zahval. Če želite tudi Vi dela in zaslužka, pišite zaupno po brezplačni navodila trdki: Domača pletarska industrija Josip Tomažič, Maribor, Krekova ulica št. 16.

Ali si že član Vodnikove družbe?

Sekretarno delovanje žlez

se ojačuje s fiziološkim ekstraktom («Kalefluid») iz življenjskih žlez zdravih in močnih živali. «Kalefluid» se priporoča v vseh primerih, kadar je delovanje teh žlez oslabiljeno, in pri stanju, ki je posledica tega. On jači živčni sistem in krepi organizem. Uporablja se pri oslavljenju živcev, izmučenosti in popolni nevrastenosti. — Detailna literatura brezplačno. Zahteva naj se pod naslovom: Beograd, Njeguševa 5, Miloš Marković. «Kalefluid» prodajajo lekarne in drogerije.

MALI OGLASI

Brezobrestna posojila

za nakup premičnin in nepremičnin, doto razdolžitve itd. dajo proti poročstvu, zaznambi ali vknjižbi: «Kreditne zadruge», Ljubljana, p. p. 307. Sprejemajo se zastopniki.

Koso za 15 Din in najnovejše brzoklepalnike

dobite samo pri trdki: Fr. Stupica, železnina, poljedelski stroji in čebelarke potrebščine, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1. 134

Dobro idoča gostilna

se vzame v najem. Kupi pa se tudi posestvo ob državni cesti in v bližini trga. Posestvo mora biti vsaj tolikšno, da se redita na njem lahko krava in prašič. — Ponudbe s točnimi podatki sprejema Vuk Lado na Vrhniki, poštni predal 14. 147

Starejša oseba

išče službo gospodinjice pri samostojnem gospodu, če mogoče, v okolici Ljutomer. — Ponudbe sprejema pod značko «Gospodinja» uprava «Domovine». 141

Fotografiram ob nedeljah.

Tretji posnetek za reklamo brezplačno. Izdelanih šest fotografij od 20 Din navzgor priporočam vsak čas. Verbošek, Zibika-Pristava. 145

Vsak trgovec, vsak gospodar in vsaka gospodinja poseti

XIII. Ljubljanski velesejem

od 3. do 12. junija 1933.

Pregled vseh predmetov in potrebščin v gospodarstvu in gospodinjstvu.

Razstavišče obsega 40.000 m².

Polovična vožnja na železnicah; popust na parobrodih.

Specialne razstave: pohištvo, usnje, tekstilno blago, papir, živila, tujski promet Dolenjske, perutnina in kunc, «živali in rastline v stanovanju».

Legitimacije se dobivajo pri večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, biletarnah Putnika in na večjih železniških postajah dravske banovine. Prenočišča preskrbljena.

Velesejmsko zabavišče je pestro in velikomestno.